

Naročnina znaša mesečno 26 Din, an
knozemstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knjižna ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.

Čolj: Kocencova ul. 2. Telefon št. 198.

Rokopis se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Inzeratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.

Podružnica Celje: Kocencova ulica št. 2.
Telefon št. 190.

Računal pri pošti čez zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha čiško 78.180; Wien
Nr. 105.241

Zakon o pobijanju korupcije

Zakonski načrt je bil včeraj od ministra pravde predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu - Ostri ukrepi za iztrebljenje zlorab v državni in samoupravni upravi

Beograd, 19. marca, p. Minister pravde dr. Sršić je danes predložil Vrhovnemu zakonodajnemu svetu naslednji zakon o pobijanju zlorab v uradnem poslovanju:

Kazniva dejanja

§ 1. Takoj stopijo v veljavo določbe čl. 133, 319, 371, 379, 384 do 390, 395, 397 in 401 kazenskega zakonika za kraljevino SHS z dne 27. januarja 1929.

§ 2. Za dejanja, našeta v členih 319, 371 in 395 kazenskega zakonika velja ta zakon le, ako je dejanje zagrešilo državni uslužbenec.

§ 3. Kdor pri sklepanju pogodb bodisi za državo ali samoupravna telesa z zlorabo svojega javnega ali družabnega položaja pristane na to, da za nagrado posreduje, da se pogodba sklene ali ne sklene, ali da se sklenjena pogodba izvrši ali ne izvrši in s tem oškoduje državo ali samoupravno korporacijo, se kaznuje s strojim zaporom, denarno globo in izgubo časti, v težkih primerih pa z isto do pet let in denarno globo do 250.000 Din. Predpisi čl. 380 kazenskega zakonika z dne 27. januarja 1929. veljajo tudi za te primere.

§ 4. Za kazniva dejanja, omenjena v čl. 1. in 3. tega zakona, se uporabljajo predpisi splošnega dela kazenskega zakonika in sicer glava I., oddelek 1-3 (§ 1 do 49), nadalje oddelek 5. (§ 51 do 64), oddelek 8. in 9. (§ 70 do 83), kakor tudi paragrafi 85, 87, 88 in 89 in oddelek 10.

§ 5. Osebe, ki so bile prisiljene, da državnemu uslužbencu nekaj dajo za to, da dotični uslužbenec izpolni ali pravočasno izvrši svojo zakonsko dolžnost, pa same prijavijo to dejanje sodišču, lahko sodišče oprostí vsake kazni.

§ 6. Za vsako v predhodnih členih omenjeno delo velja ta zakon tako glede storilca, kakor glede njegovega pomočnika in podpomočnika ne glede na to, ali je državni uslužbenec ali privatna oseba. Ako mora oseba, proti kateri je v teku postopanje zaradi enega izmed dejanj, ki spadajo pod ta zakon, odgovorjati še za kako drugo kaznivo dejanje, ki ni s tem v zvezi, za dotično delo ne velja postopek po tem zakonu, marveč se to postopanje izloči in se vrši postopek pri pristojnem rednem sodišču.

Kazenski postopek

§ 7. Za dejanja iz členov 1 do 3 tega zakona postopajo kot prvostopna sodišča: na ozemlju apelacijskega sodišča v Beogradu prvostopno sodišče mesta Beograda, na področju apelacijskega sodišča v Skoplju prvostopno sodišče v Skoplju, na področju velikega sodišča v Podgorici okrožno sodišče na Cetinju, na področju banskega sodišča v Zagrebu sodni stol v Zagrebu, na področju viš. dež. sodišča v Ljubljani dež. sodišče v Ljubljani in na področju apelacijskega sodišča v Splitu okrožno sodišče v Splitu, na področju apelacijskega sodišča v Novem Sadu okrožno sodišče v Novem Sadu in na področju vrhovnega sodišča v Sarajevu okrožno sodišče v Sarajevu.

§ 8. Za postopek o dejanjih, omenjenih v tem zakonu, veljajo predpisi splošnega zakona o kazenskem postopku, ki veljajo za dotično sodišče, s spremembami in dopolnitvami po čl. 9 do 11 tega zakona.

§ 9. Za vodstvo preiskave imenuje posebnega preiskovalnega sodnika predsednik sodišča po odobrenju predsednika apelacijskega sodišča (banskega stola, višjega deželnega sodišča itd.).

§ 10. Vse državne in samoupravne oblasti in vsi državni in samoupravni organi so dolžni staviti preiskovalnemu sodniku na njegovo zahtevo na razpolago vse akte iz uradnih arhivov, ne glede na to, ali so že rešeni ali še nereseni, izvzemši strogo zapune akte zunanega in volnega ministristva. Prav tako so dolžni vsi denarni zavodi in vsa državna in druga podjetja staviti preiskovalnemu sodniku na razpolago vse potrebne akte in podatke; preiskovalni sodnik lahko tudi sam preko strokovnjakov pregleda vse knjige, spise in poslovanje. Če denarni zavodi v od preiskovalnega sodnika določenem roku ne bi dali na razpolago vseh zahtevanih pripomočkov, ali mu oteževali delo, se kaznuje vsak član upravnega odbora, direktor in uslužbenec, ki bi to zakrivil, z zaporom do šestih mesecev in denarno globo do 50.000 dinarjev. V kolikor se globa ne bi mogla iztirjati, se izpremeni v zaporno kazen po ključu 200 Din za en dan. V vseh računskih zadevah mora predsednik glavne računске kontrole na zahtevo preiskovalnega sodnika določiti računskega preglednika, ki izvrši pregled računov. O svojem delu mora podati preiskovalnemu sodniku pisмено poročilo.

§ 11. Sodbo izreka tričlanski senat v smislu čl. 7 pristojnega sodišča. Sodniki odločajo o tem, ali je smatrati dejanje za dokazano, po svojem svobodnem prepričanju na podlagi ocene vsega dokaznega materiala, izločenega na glavni razpravi. In niso vezani na nobena dokazna pravila.

Civilno-pravne odredbe

§ 12. Sodišče bo na zahtevo državnega zastopnika (državnega pravobranitelja, odnosno ravnatelja erarno-pravnih poslov v Zagrebu ali finančnega prokuratorja v Ljubljani itd.) obnem z razsodbo izreklo, ali je smatrati za razveljavljen tudi akt, odnosno pravni posel, ki je bil predmet kaznivega dela, zaradi katerega je bil obtoženec obsoljen.

§ 13. Vsak pravni posel, ki je sklenjen v škodo države ali samoupravne korporacije, ako je sklenjen po objavi tega zakona z osebam, ki so obsoljene po tem zakonu, je za državno in samoupravno organizacijo neveljaven, če so osebe, ki so pogodbo sklepale, za to vedele. Če so pravni posel, omenjeni v prvem odstavku, sklenjeni z zakonskim drugom (ženo ali možem) ali v njihovo korist ali v korist oseb, ki so z obsoljenecem ali njegovim zakonskim drugom v krvnem sorodstvu v ravni liniji in do četrtega kolena stranske linije, ali z njim v odnošnjih posinvolnenca, hranitelja, očima ali mačehe itd. ali če žive z njim v skupnem domu, morajo te osebe dokazati, da niso vedele za namero obsojenca.

§ 14. Odškodninska zahteva za škodo po čl. 13 se lahko v slučaju smrti obsojenca naperi tudi proti njegovim naslednikom. Proti drugim pravnim naslednikom je dopuščeno izterjevanje, ki je osnovano proti njihovemu predhodniku, samo v naslednjih primerih:

1. ako je pravni naslednik v času, ko je dosegel pravico nasledstva, vedel, ali moral vedeti za okolnosti, na katerih sloni pravica terjatve proti njegovemu predhodniku. 2. ako sloni pravica nasledstva na nezakonitem razpolaganju njegovega predhodnika. 3. ako je naslednik s predhodnikom v odnošnjih, omenjenih v čl. 13. oddelek 2., razen če dokaže, da v času doseganja svojih pravic ni vedel in ni mogel vedeti za okolnosti, na katerih sloni terjatve proti njegovemu predhodniku.

§ 15. Predpisi členov 13. in 14. ne tangirajo obstoječih zakonskih predpisov, ki dajajo večje ugodnosti glede pravice do izterjevanja od onih v tem zakonu.

Preiskava sumljivega izvora imovine in dohodkov državnih uslužbencev

§ 16. Če državni uslužbenec z razpisnim življenjem in sumljivim nakupovanjem premičnin ali nepremičnin izliva sum o izvoru svoje imovine in dohodkov, je njegov neposredni predstojnik dolžan uvesti takoj polizvedbe v svrhu ugotovitve izvora sumljivih dohodkov in imovine. Če se dokaže sum, da izvira ta imovina ali dohodek na način, ki se kaznuje po tem zakonu ali obstoječih disciplinskih predpisih, mora predstojnik storiti vse, kar je potrebno, da se uvede kazensko, odnosno disciplinsko postopanje.

Izguba službe

§ 17. Državni in samoupravni uslužbenec, ki je obsoljen po tem zakonu, se lahko v primeru, da ni že po obstoječih predpisih kazenskega zakona bila izrečena izguba državne, odnosno samoupravne službe, odpušči iz službe brez ozira na službena leta in brez pravice do pokojnine. Če se je s tem dejanjem dokazal za nevednega državnega ali samoupravnega uslužbenca, pristojno disciplinsko sodišče.

Zaključne odredbe

§ 18. Ta zakon velja tudi za kazniva dejanja, storjena, predno je stopil ta zakon v veljavo, izvzemši ona dejanja, glede katerih na dan uveljavljenja tega zakona po dosedanjih zakonskih predpisih ni bilo uvedeno preganjanje ali ki se po dosedanjih zakonskih niso mogla kaznovati, ali glede katerih je bilo v Srbiji in Crni gori na glavni razpravi že izrečena sodba, izven Srbije pa za ona dejanja, glede katerih so že ustvarjene preiskave, ali ki so že presojene v prvi instanci.

§ 19. Ta zakon stopi v veljavo, ko bo objavljen v »Službenih Novinah«, obvezno moč pa dobi 15 dni po objavljanju. Ko dobi ta zakon obvezno moč, prenehajo veljati vsi predpisi drugih zakonov, ki bi bili v nasprotju s tem zakonom.

Novela k davčnemu zakonu odobrena

Včerašnja seja zakonodajnega sveta - Davčna novela je bila odobrena brez važnejših sprememb - V četrtek pride na vrsto zakon o pobijanju korupcije

Beograd, 19. marca, p. Danes popoldne se je vršila seja Vrhovnega zakonodajnega sveta. O seji je bil izdan naslednji komuniké:

»Današnja seja je pričela ob 3. in je trajala do 7. Na seji je bil vzet v razpravo in oceno predlog zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o neposrednih davkih. Seji je prisostvoval in dajal vsa potrebna pojasnila državni podtajnik finančnega ministristva Dušan Letica. Razprava o zakonu je bila danes

končana in je bil zakon odobren. Prihodnja seja je sklicana za četrtek ob 3. popoldne. Na dnevnem redu je predlog zakona o zlorabi v uradnem poslovanju.

Kakor je izvedel vaš dopisnik na merodajnem mestu, je bil zakon o neposrednih davkih odobren z malenkostnimi spremembami. Predvidene davčne stopnje so ostale neizpremenjene. Spremembe so izključno stilističnega značaja.

Povoljna bilanca pirotske konference

Referat naše delegacije zunanjemu ministru - Izjave predsednika Vintrovića

Beograd, 19. marca, p. Danes se je vrnila v Beograd naša delegacija, ki je vodila v Pirotu pogajanja z Bolgarijo glede ureditve obmejnega prometa. Predsednik naše delegacije g. Rajko Vintrović je dopoldne posetil zastopnika zunanjega ministra dr. Mažuranića ter mu podrobno poročal o delu komisije. Opoldne je sprejel g. Vintrović novinarje, katerim je o delu komisije na kratko izjavil:

»Naloga naše delegacije je bila, da razpravlja z bolgarsko delegacijo o

vprašanjih, ki se tičejo dvostraništva, obmejnega prometa potnikov in blaga ter varnostnih ukrepov na meji. Delegacija nista imeli polnomočij in so njujni sklepi zgolj posvetovalnega značaja. Delo komisije je trajalo 23 dni in je z uspehom rešila skoro vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu. Izdelani sporazumni predlogi so bili prepuščeni v odločitev obema vladama. Pri vseh pogajanjih sta vladala pomirljivost in težnja, da se pride čim prej do dobrega prijateljskega sosedstva.

Starosta Gangl v avdijenci

Beograd, 19. marca, p. Danes sta bila v avdijenci na dvoru starosta Jugoslovskega sokolskega saveza Engelbert Gangl in starosta beograjske sokolske župe Branko Živković, ki sta naprosila kralja, naj bi prevzel pokroviteljstvo nad vesokolskim zletom, ki se bo vršil prihodnje leto v Beogradu. V avdijenci sta bila nadalje zagrebški nadškof dr. Ante Bauer in član vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Toma Živanović.

Pred nogometno tekmo med Rumunijo in Jugoslavijo

Zagreb, 19. marca, n. Jutri odpotujeta v Beograd predsednik Jugoslovskega nogometnega saveza dr. Pandaković in tajnik Riboli. Sprejeta bosta v avdijenci od kralja Aleksandra, katerega bosta prosila, naj kot pokrovitelj JNS osebno prisostvojuje letošnji reprezentacijski nogometni tekmi med Rumunijo in Jugoslavijo. Tekma se bo vršila 19. maja v Bukarešti in bo že peta tekma med obema državama za dragoceno čestno darilo kralja Aleksandra.

Izčiščenje finančnega zakona

Beograd, 19. marca, p. Finančni minister je poslal vsem ministristvom razpis, v katerem jih opozarja na to, da smejo priti v finančni zakon za prihodnje proračunsko leto samo določbe finančnega značaja. Vsi oni členi, ki so imeli zakonodajni značaj, se morajo izločiti in naj se zberejo v poseben izpremenjevalni in dopolnilni zakon.

Železniški popust za velesojem

Beograd, 19. marca, p. Prometno ministristvo je odobrilo 50% popust za prevoz blaga in poset Ljubljanskega velesoja.

Popust za člane planinskih društev

Beograd, 19. marca, p. Prometno ministristvo je odobrilo članom planinskih društev 50% popust za tri vožnje na leto. Za dve vožnji velja popust samo v času od 1. novembra do 31. maja.

Najvažnejši politični dogodek na Balkanu

Grški listi so zelo zadovoljni s sklenjenimi konvencijami, ki bodo utrdile mir na Balkanu

Atene, 19. marca, g. Grško časopisje razpravlja šele sedaj o jugoslovsko-grškem dogovoru, ki je bil podpisan v Zenevi. Vsi listi poudarjajo svoje zadovoljstvo ter opozarjajo na to, da se je obnovilo staro tradicionalno prijateljstvo med obema balkanskima narodoma. Zenevske konvencije so prvi korak do aktivnega sodelovanja. Ministrski predsednik Venizelos je sprejel zastopnike časopisja, katerim je izrazil svoje veliko veselje nad sklenjeno pogodbo. Opisal je zgodovino in potek za Balkan tako važnih pogajanj ter je opozarjal na olajšave, ki jih je Jugoslavija dobila z novo pogodbo. Izrazil je svoje zadovoljstvo, da so se pogajanja po skoraj nepremostljivih težkočah vendarle končala.

»Elefteron Vima«, ki je zelo blizu vladi, piše v uvodniku, da ne more nastati med Grčijo in Jugoslavijo noben nesporazum in nobeno sumničenje, odkar so v Zenevi podpisane solunske konvencije. Zmagalo je

medsebojno brezpogojno zaupanje, ki ga gojita kralj Aleksander in Venizelos in ki se je že tako lepo manifestiralo za časa svetovne vojne v tesnem sodelovanju. To zaupanje je dovedlo do tega, da je bil dosežen ta za Grčijo dokaj povoljen sporazum. Ta sporazum je najvažnejši dogodek na Balkanu tekom zadnjih let. Upati je, da bo ta sporazum še pojačal medsebojne stike med obema državama in učvrstil tudi zveze Grčije z ostalimi balkanskimi državami. Atenska diplomacija je lahko ponosna na svoje uspehe, da je v roku dveh let dosegla tri važne pogodbe: z Romunijo, Italijo in Jugoslavijo.

»Simerisios Stipos« je zelo zadovoljen, ker sklenjene konvencije v nobenem pogledu ne kršijo grške suverenitete. V uvodniku naglašajo list, da bodo te konvencije služile miru na Balkanu.

Tudi opozicijski list »Proia« je zadovoljen s sklenjenimi sporazumi. misli pa, da bi bilo treba nekatere točke preciznejše stilizirati.

Pred volilno reformo v Avstriji

Uknitev kandidatnih list - Razdelitev volilcev po volilnih okrajih

Dunaj, 19. marca, d. Po različnih vesteh so možnosti predčasni parlamentarni volitev v Avstriji skoro izključene. Volitve zahteva na pomlad ali vsaj na jesen socialistična opozicija, meščanske stranke pa o tem nočejo slišati ničesar. Opozicija hoče, da se sporni problem najemniške začete odloči v volitvah, medtem ko večina nikakor ni zadovoljna, da bi šla v volitve s perfektno rešitvijo tega važnega problema in tudi ne dovoli, da bi o tej stvari odločal plebiscit.

Verjetneje je, da se bodo v najkraj-

šem času vršila pogajanja za volilno reformo v Avstriji. Vlada večina ne namerava nastopiti pri volitvah za enotno kandidatno listo. Velenemci in Kmečka zveza zahtevajo odpravo kandidatnih list in novo razdelitev volilnih okrajev. Krščanski socialci nameravajo svoje zahteve predložiti o priiliki skorajšnjih medstrankarskih pogajanj. V zadnjem času so nekatere stranke sedanje vladne koalicije nastopale že popolnoma samostojno ter so bile mestoma celo v ostrem boju med seboj.

Mehiški uporniki prosijo za premirje

Glavni stan upornikov, mesto Torreón, so zasedle vladne čete - Predsednik Gill odbija

Mexico City, 19. marca, lo. Navzlic malim delnim uspehom proti vladnim četam, izgubljajo uporniki vedno bolj pogum ter se predajajo vladnim četam v vedno večjem številu na milost in nemilost. Obup se je jel letovati tudi voditeljev uporniškega gibanja, ki vidijo, da je nadaljevanje borbe brezupno. Tako je po poročilih mehiške vlade naprosilo že več uporniških generalov voditelja vladne vojske generala Callesa, da bi dovolil premirje. Calles je predal to prošnjo predsedniku mehiške repu-

blike Gillu, ki pa jo je odklonil s pripombo, da morajo pač uporniki nositi sami odgovornost za posledice svoje zaslepljenosti.

Dalje javlja poslednje poročilo mehiške vlade, da so vladne čete že zasedle glavni stan upornikov mesto Torreón. Zasedba se je izvršila brez odpora s strani upornikov, ki so se globoko deprimirani umaknili na grčevje za Torreónom, kjer bodo najbrže poslednjič poskusili zastaviti polet vladnih čet.

Velika družba za rečno plovbo

Beograd, 19. marca, p. Na inicijativo ministra za trgovino namerava vlada osnovati veliko paroplovno družbo, ki bi prevzela celokupno jugoslovsko rečno plovbo. Družba se bo nazvala Jugoslovska paroplovna d. d. Država bo prevzela 45 odst. delnic, ostanek pa bi se prepustil privatnikom. Direktor izvozne banke dr. Vladimir Marković in direktor Jadransko-Podunavske banke dr. Karamata sta dobila nalogo, da sestavita primerna pravila.

Trgovinska pogajanja z Bolgarijo, Grčijo in Turčijo

Beograd, 19. marca, p. Minister za pošteditstvo je pozval vse pošteditvske organizacije in gospodarske zbornice, naj sestavijo v glavnih obrisih svoje predloge glede sklenitve trgovinskih pogodb s Turčijo, Grčijo in Bolgarijo.

Francosko odlikovanje poslanika Strážnickéga

Beograd, 19. marca, č. Predsednik francoske republike je podelil profesorju zagrebške univerze in novoimenovanemu poslaniku v Argentini dr. Strážnickemu red častne legije.

Delo reparacijskih strokovnjakov

Pariz, 19. marca, r. Odbor strokovnjakov za reparacije je imel kratko sejo, na kateri je razpravljal o zaključkih raznih pododborov, ki so proučevali vprašanja reparacijskih dobav v naravi. Vprašanje nove reparacijske banke in definitivno organizacije tega zavoda. Francoski listi pišejo, da bodo francoski delegati vztrajali na skupni vsoti reparacijskih datatev v iznosu 50 milijard frankov. Odbor bo ta teden nadaljeval razpravo glede višine nemških reparacijskih letnih plačil.

Dunajski Wacker v Gradcu

Gradec, 19. marca, g. Dunajski Wacker je danes igral proti GAK ter zmagal s 5:3 (4:0).

Hmeljski trg

Zatoc, 19. marca, h. Tendenca mirna. Cene žvrate; današnji promet 80 meterskih stotov po 1300 do 1450 Kš.

Madžarski delegat o manjšinskem problemu

Budapešta, 19. marca, g. Na današnji seji zunanega odbora zornice je zunanji minister Walko podal ekspeze, v katerem se je bavil s problemom varstva narodnih manjšin. Minister opozarja nato, da je madžarski narod pri podpisu in ratifikaciji trianonske pogodbe med drugim mislil tudi na to, da bo Društvo narodov vsaj skrbelo za usodo in varstvo pravice madžarskih manjšin, če že ni bilo mogoče izpremeniti težkih teritorialnih določb mirovne pogodbe. Končno je izjavil minister, da bo madžarska vlada sporočila svoje pripombe tročlanskemu komiteju, ki ga je svet Društva narodov določil za proučevanje manjšinskega problema.

Chamberlain in izpraznitev Porenja

London, 19. marca, lo. Na vprašanje o delu odbora strokovnjakov za rešitev reparacijskega vprašanja in o izpraznitvi Porenja je Chamberlain odgovoril, da se problem reparacij proučava in da je vsaka diskusija o izpraznitvi zasedenega Porenja nepotrebna in škodljiva.

Rothermereov list za revizijo trianonske pogodbe

London, 19. marca, g. »Daily Mail« ugotavlja v uvodnem članku, da je sedaj prišel čas za velesile, zlasti za Veliko Britanijo, da se resno bavi z zadevo korekture v trianonski pogodbi določenih meš, ker sta Rumunija in Poljska(?) izrazili željo po korekturi svojih meja napram Madžarski. Prihodnji angleški državni tajnik v znanjem uradu naj dela na to, da se v kratkišči konferenca vseh onih srednjeevropskih držav, čijih meje so tangirane po trianonski pogodbi ter naj skuša doseči sporazumno rešitev tega vprašanja in na ta način napraviti neškodljiva ta ozemlja, ki so najhuše legio vojnega duha za ves svet.

Katoliška akcija za italijanske volitve

Rim, 19. marca, h. Osrednje vodstvo katoliške akcije je pod predsedstvom papeškega državnega podtajnika msgr. Picarda imelo sejo, na kateri je bil sprejet dnevni red, ki poziva vse katoličane, naj izpolnijo svojo volilno dolžnost in na ta način pomagajo, da bo lateranska pogodba sprejeta v zbornici.

Noćni bombardman na dunavski led

Nov naval ledu pri Beogradu - Pančevski most u veliki nevarnosti - Alarmiranje vojaštva

Beograd, 19. marca p. Dočim je še danes opoldne izgledala situacija na Dunavu in na Savi zelo povoljno in se je zdelo, da od ledu ne preti več nikakva nevarnost, se je položaj v večernih urah nenadoma spremenil. Iz gornjega toka Dunava se je začel led lomiti in ogromne ledene mase so navalile proti Beogradu. Sprva situacija ni bila kritična, ker je Dunav od Beograda dalje bil že popolnoma brez ledu, tako da se je led neovirano kretal dalje. Okrog 9. zvečer pa se je začel led vedno bolj kopičiti. Pančevski most je prišel znova v veliko nevarnost. Led se je začel ob stebriščih vedno bolj kopičiti, ob 10. zvečer so se nabrale že do 6 m visoke gore, ki ograjajo še nedograjeno most.

Ob 10. je bilo alarmirano vse vojaštvo v Beogradu in Zemunu in na vse strani so bili odposlani večji oddelki, da rešijo, kar se rešiti da. V Beogradu so postavili na obrežje topništvo, razen tega pa razstreljujejo led z minami. V poznih nočnih urah odmeva po Beogradu grmenje topov in eksploziviranja min, kakor v najhujši bitki. Prebivalstvo sprva ni vedelo, za kaj gre in

je preplašeno pribežalo na ulice. Dunavsko obrežje je daleč naokrog razsvetljeno z žarometi. Vsako večjo ledeno ploskev spravljajo k obrežju, kjer jo minirajo, nato pa potisnejo od obrežja in razstrele.

Beograd, 19. marca ob 23.30 p. Situacija pri pančevskem mostu je skrajno kritična. V največji nevarnosti je srednji stober, okrog katerega so se nagomilile ogromne mase ledu. Granitni ledolom je led že porušil. Vojaštvo v življenjski nevarnosti razbija led z minami in topovi. Ob obrežju je vse polno ljudi, ki opazujejo grozno velikostni prizor v žarki svetlobi žarometov. Generalna direkcija vod je alarmirala vse hidrotehnične postaje ob Dunavu, vojno ministrstvo pa je izdalo vsem vojaškim enotam v bližini Dunava brozjavni nalog, da takoj krenejo na pomoč. Vse od madžarske meje pa do Beograda je alarmirano prebivalstvo, da sodeluje pri obrambi nasipov, ki so prav tako v veliki nevarnosti. Zaradi pritiska ledu je voda zelo narasla in so na več krajih v veliki nevarnosti tudi nasipi.

Zanimivosti iz konkordata med Italijo in Vatikanom

V uvodniku naše zadnje nedeljske številke smo obsirneje izpregovorili o eni najvažnejših določb pravkar sklenjenega in podpisane konkordata med Italijo in Vatikanom, o popolni depolitizaciji duhovščine. Konkordat pa vsebuje še nekatere druge določbe, ki so tudi v podrobnostih za nas zanimive. Sem štejemo n. pr. določbo za

javno praznovanje cerkvenih praznikov, ki pravi v čl. 11., da država priznava naslednje cerkvene praznike: vse nedelje, novega leta dan, sv. Trije kralji (6. jan.), sv. Jožeta (19. marca), Vnebohod, Telovo, sv. Petra in Pavla (29. junija), Veliki Smaren (15. avg.), Vse svete (1. nov.), Brezmadežno spočetje M. D. (8. dec.) in Božič (25. dec.); skupaj 62 nedelj in praznikov. Ker se državni prazniki: obletnica ustanovitve fašizma, »rimski Božič« (»praznik dela« namesto mednarodnega 1. majnika), praznik usta in obletnica fašističnega pohoda na Rim in celo tudi obletnica zmage v svetovni vojni praznujejo v nedeljo, ki sledi dotičnemu zgodovinskemu dnevu, se bo odslej praznovalo v Italiji samo 62 nedelj in praznikov, delovni dnevi pa bodo 303 oziroma 304.

Ce primerjamo to z našimi razmerami, vidimo, da praznujemo pri nas poleg onih 62 dni, ki se bodo praznovali v Italiji, še naslednje praznike: Svečnica (2. febr.), Oznanjenje M. D. (25. marca), velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, Mali Smaren (8. sept.) in sv. Stefan, ki čemer prihajata še državna praznika Vidov dan in praznik Ujedinjenja, da imamo tako v letu 70 nedelj in praznikov ter 295 oziroma 296 delovnih dni. Če upoštevamo, da se pri nas v mnogih krajih praznujejo tudi še razni soprazniki, kakor zadnja dva dneva velikega tedna, velikonočni torek, binkoštna sobota, sv. Ana, sv. Janez po Božiču, zadnji dan leta I. dr., ko se opravljajo samo domača dela okoli hiše, vidimo, da se izguba delovnih dni še znatno povečava in da se prav nič več ne ravnamo po tisti svetovitski o šestih dnevih dela in sedmem, ki naj bi bil dan počitka. Pri nas tako že skoraj vsak peti dan počivamo. In kaj na šele rečemo za tiste kraje, kjer je močno pomešano prebivalstvo katoliške in pravoslavne veroizpovedi in se potem praznuje obojni prazniki. Pa mušimski pitek, židovska sobota in vsi njihovi prazniki! A praznik med tednom ne pomeni samo izgube dela, prozvodnje in zaslužka, temveč tudi še nepotrebno izgubo, ki jo prinaša praznovanje, nepotrebne izdatke. Torej dvojno izgubo! Bilo bi pač nujno potrebno, da bi se tudi pri nas obračunalo z odvdišnimi prazniki. Žal, je padlo izenačenje kolektarja zaenkrat v vodo, akoravno bi nam bilo prineslo ogromno gospodarsko korist.

Nadaljnja, za današnje Italijo popolnoma nova je v konkordatu določba

o veljavnosti cerkvene poroke. kajti v Italiji je bila doslej pravno veljavna edinole civilna poroka, sklenjena pred občinskim predstojnikom oziroma njegovim za to določenim namestnikom. Poročenca, ki sta se poročila samo cerkveno, sta se pred državnimi oblastmi smatrala, da živita v konkubinatu. Sedanji konkordat pa določa v čl. 34., da italijanska država priznava svetostanju zakona, sklenjenemu po kanoničnem pravu, civilne učinku. Vendar pa zahteva, da se oklic izvrše ne samo v cerkvi, temveč tudi v občinski hiši. Župnik mora takoj po poroki razločiti no oporočenca civilne učinku zakona in jima prečitati one člene civilnega zakonika, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti zakoncev. Popolni prepis vpisa v knjigo poročenec (poročnega lista) mora župnik v teku petih dni doposlati občini, da se prepise v državno poročno matico. Pravde, tičoč se ničnosti zakona in razporoke v primeru sklenjenega, pa ne izpopolnjenega zakona, so pridržane cerkvenim sodiščem. Take razsodbe se morajo predložiti cerkvenemu najvišjemu sodišču, da ugotovi, ali se je razsodba sodišča ravnalo po določbah kanoničnega prava glede pristojnosti sodnika, povabil, zakonitega zastopstva, ali kontumaciranja strank. Vsi ukrepi in končne razsodbe z odnosnimi odloki najvišjega cerkvenega sodišča se dopošljejo nato državnemu prizivnemu sodnemu dvoru dotičnega področja, ki izda izvršilno odredbo v civilnopravnem pogledu in odredi zabeležbo v državnih poročni matici. Pravde za osebo ločitev (sod mize in postelje) pa razsodja državna sodna oblast sama.

Ta člen konkordata priznava torej cerkveni poroki enakopravnost s civilno poroko. Nikakor pa ni s to določbo uvedena obveznost cerkvene poroke, kakor tudi na drugi strani ni priznana ta enakopravnost cerkveni poroki vseh drugih veroizpovedanj, temveč edino le katoliški cerkveni poroki. Za vsa ostala veroizpovedanja je slej ko prej veljavna edinole civilna poroka. S priznanjem katoliške cerkvene poroke pa država vendarle ni dala iz svojih rok dveh važnih stvari, ene pred poroko, druge po njej: oklicev in poročne matice. Oklici zakona se bodo poleg tega, da se bodo izvršili v župni cerkvi, izvršili tudi v občinski hiši, pravi dobesedno in očitno precej nejasno čl. 34. konkordata ter tako prav lahko nastane dvom, ali bo državna oblast smatrala cerkveno poroko za civilno veljavno. Če bi se opustili oklici v občinski hiši in zabeležba cerkvene poroke v državni poročni matici je obvezna ter civilnopravno edino avtentična, ker država oblast priznava samo državne matice. Koliko bi se dale te določbe italijansko-vatikanške konkordata primeniti tudi našim prilikam, naj bi pač preudarili: oni činitelji, ki so poklicani, da preuredijo naše zamrznjeno bračno in zakonsko pravo.

Cerkveni rop v Atenah

Atene, 19. marca. r. Neznani tatovi so vdrli v katedralo sv. Konstantina in so odnesli za več milijonov drahem vrednosti.

Gospodarstvo

Pred ustanovitvijo velike tvornice za umetno svilo v Jugoslaviji

Kakor znano, nameravajo angleški finanšniki, ki so nedavno kupili od Prve hrvatske tekstilnice večino delnic Destilacije drva d. d. v Tesliću (Bosna), ustanoviti v naši državi veliko tvornico umetne svile, ki bi krila uzvono potrebo balkanskih držav. V kratkem bo v zvezi s to ustanovitvijo prispel v Zagreb sam predsednik velikega angleškega kemičnega trupa Sir Alfred Mond. Angleži nameravajo tvornico zgraditi v bližini Zagreba, zato so predstavniki zainteresirane angleške finančne skupine že stopili v stike z zagrebško občino zaradi eventualnega odkupa primerne zemljišča.

Investicijska dela v Tesliću so že v polnem teku. Obrati v Tesliću bodo dali novi tvornici večino potrebnih sirov in polfabrikatov, med drugim očetno kislino, aceton in celulozo, ki se pridobivajo iz lesa. V tvornici, ki se bo zgradila v bližini Zagreba, bo zaposlenih 2000-3000 delavcev. Kakor se zatrjuje, bodo vsi investicijski stroški v Tesliću in Zagrebu znašali skoraj 2 milijona funtov ali pol milijarde Din.

V zvezi z nameravano ustanovitvijo te nove industrijske panoge v naši državi, je gotovo zanimivo pregledati razvoj svetovne produkcije umetne svile v preteklem letu. Morda je ni produkcije panoge, ki bi se po vojni v tako naglem tempu povečala kakor produkcija umetne svile, ki postaja izredno važen faktor v tekstilni industriji. Tudi v preteklem letu opažamo lep napredek. V Zedinjenih državah se je lani dvignila produkcija na 90.000 angl. funtov (1927. 75.900 funtov), v Nemčiji na 52.300 funtov (40.000), v Angliji na 50.500 funtov (38.800), v Italiji na 50.800 funtov (49.700), v Franciji na 40.500 funtov (30.000), v Nizozemski na 19.800 funtov (16.000), v Belgiji na 19.200 funtov (18.000), na Japonskem na 18.000 funtov (10.800). V omenjenih največjih produkcijskih državah se je torej produkcija lani povečala za 65.200 funtov ali za 23 odstotkov na 351.800 funtov.

Seveda je celotni svetovni prirastek v produkciji še večji, ker je v manjših in novih produkcijskih državah odstotni prirastek produkcije še večji. Letos se je pojavila nekaka nadprodukcija, ker povečanje konsumna ne more v istem tempu slediti povečanju produkcijskih naprav. Take krize smo v zadnjih letih že ponovno opažali, vendar so bile doslej vedno le prehodnega značaja. Vsekakor pa je tudi letošnja kriza vplivala na cene, ki so v zadnjem času precej naraščale.

— Otvoritev liške proge. Po skoro dvo-mesečnem uknjenju prometa na liški progi, je v ponedeljek odpotovala iz Zagreba komisijska, da si ogleda stanje proge po očiščenju od ogromnih snežnih in ledenih mas, kakor se bo otvoril promet s Splitom. Najtežje bilo delo med Gračacom in Kninom, kjer so delavci čistili progo skoro mesec dni. Na vsej progi je bilo pri čiščenju za poslenih okrog 1500 delavcev in so stroški znašali skoro dva milijona Din. Znatno večja pa je bila škoda, ki jo je železniška uprava utrpela zaradi izpadka dohodkov od prevoza in zaradi od mraza poškodovanih strojev. Težkoče, ki jih je povzročila letošnja zima v železniškem prometu, bodo predmet posebne konference v prometnem ministrstvu. Predvidena je nabava posebnih modernih lokomotiv za čiščenje prog in razmetavanje snega. Stroški za nabavo takih strojev se bodo gotovo izplačali, če pomislimo, kakšno ogromno škodo je povzročila letošnja zima in kako visoki so bili stroški za čiščenje.

— Predlog naše države za ureditev predvojnih srbskih posojil. V zunanjem ministertvu so se zadnje dni vršile konference, na katerih se je razpravljalo o predlogu, ki ga naša država stavi francoskim obligacionarjem glede valorizacije predvojnih srbskih posojil. Pri dosedanjih pogajanjih ni bilo mogoče premočiti težkoč, ki pa jih veččinoma ustvarja skupina francoskih kapitalistov, ki špekulirajo s temi obveznicami. Na konferenci so proučevali predvsem pogoje sporazumov, ki so bili v podobnih primerih doseženi med drugimi državami. Zdi se, da bo naša država pristala na to, da plača okrog 5% v zlatu.

— Občni zbor Zveze trgovskih gremijev. Novejši Zveze trgovskih gremijev je na svoji plenarni seji v Mariboru sklenilo, da se bo letošnji občni zbor Zveze vršil dne 26. maja v Murski Soboti.

— Dobave. Gradbeni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 2000 komadov drzajev za lopate in krampe, 1 stroja za rezanje lepenke, 10.000 komadov lesenih klincev; do 23. t. m. ponudbe glede naprave odprte lope za krajevno skladišče signalne delavnice na postaji Ljubljana gor. dol. kolodvor; do 26. t. m. glede dobave 1 strojnega kladiva za transmisijski pogon, 1000 kilogramov svinecena minija, 1000 kg mavca, 46.300 komadov navadnih tirnih žebeljev, 15.000 kg bukovnega oglja, 15.000 kg koksa in 160.000 kg portlandskega cementa; prometno-komercialni oddelek pa do 26. t. m. ponudbe glede dobave električnega materiala. (Splošni pogoji so na vpogled pri omejenih oddelkih.) Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave baterijskih kompozicij. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 4500 kg betonskega železa, 200 kg dinamozice in tjerjeve za koleasa parnih lokomotiv; do 28. t. m. glede dobave 1500 komadov pil. usnjenih jermen, ca 5000 kg železa in 2000 kilogramov strojnega olja. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 140 m³ jamskega lesa in gumijnega kabla. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Borze

19. marca. Ljubljanska borza danes zaradi praznika ni poslovala. Na zagrebški borzi so tečaj deviz napram vberaj ostali večinoma nespremenjeni. Deživa na London se je okrepila od 276.58 na 276.61, deviza na New York pa je za malenkost postopila na 5E.85. Na efektnem tržišču je prišlo glede vojne škode do nenadnega preokreta v tendenci. Po daljšem mrtvulu se je pojavilo večje povpraševanje po vojni škodi, ki se je okrepila za več točk. Za aranžma se je trgovala po 427, 428 in ob sklepu po 249, kasa po 425 in 427,50, za april po 432,5 in za december po 461. Investicijski notira 87 — 87,50 brez prometa. Med bančnimi vrednotami so bili

zaključki v Unlonbanki po 56, v Srpski po 156 in v Jugobanki po 94. Med industrijskimi papirji je bilo večje zanimanje za delnice obalnih paroplovnih družb, zlasti glede na sklenjeno pogodbo med državo in obalnimi paroplovnimi družbami, po kateri je paroplovni družbam zagotovljena letna subvencija od skoro 50 milijonov Din. Jadranska plovilna se je trgovala po 620 ob sklepu pa je notirala 630—650, Dubrovačka je ostala pri višjem tečaju 510 — 530 brez prometa. Trboveljska je zopet postopila na 465 za zaključek. V ostalem so bili še zaključki v Gutmannu po 205 in v Tvornici vagonov po 300.

Devize in valute.

Zagreb. Amsterdam 22.79 — 22.85, Dunaj 7.9905 — 8.0205, Berlin 13.5025 — 13.5325, London 276.21 — 277.01, Milan 297.222 do 299.222, New York 56.75 — 56.95, Pariz 221.52 do 222.52, Praga 168.32 — 169.12, Curih 1094.4 — 1097.4; pengó 9.835 — 9.865, dolar 56.20 — 56.20 — 56.40.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20.905, London 25.24, New York 518.80, Milan 27.215, Praga 15.8975, Dunaj 73.05, Budimpešta 60.63, Berlin 123.33, Bruselj 72.19, Varšava 58.30, Bukarešta 3.10, Sofija 3.752.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 428 — 429, kasa 427.5 — 428, za april 432 — 434, za maj 435.5 — 436.5, za december 460 — 461. Investicijske 87 do 87.5, agrarne 54 — 55; bančne vrednote: Prastrediona 850 — 860, Unionbanka 56—57, Kreditna 93 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Srpska 156 — 157, Jugo 94 — 95, Narodna 7050 den., Poljo 17.5 — 18, Zemaljska 140—142, Hrvatska 50 den.; industrijske vrednote: Gutmann 200 — 205, Slaveks 101 do 102, Slavonija 5 — 5.50, Nihag 3 — 4, Drava 450 bl., Isis 21 — 24, Veveče 120 den., Dubrovačka 510 — 530, Jadranska 630 do 650, Seferana 455 — 465, Union (Osijek) 191 — 194, Trbovelje 467.5 — 470, Brod vagon 297.5 — 300, Split cement 675 den.

Blagovna tržišča

— 8 tržišča jaje. Kakor je bilo pričakovati, so cene jajcem v zadnjem tednu močno naraščale, kar je v zvezi s povečano produkcijo. Nakupovalne cene se sedaj gibljejo med 1 Din do 1.20 Din. Tudi v inozemstvu so cene postopile. V Švici se plačujejo sedaj 188 — 190 švicarskih frankov. Glede nadaljnega razvoja cen so mnenja delena, Navzlic padajoči tendenci pa ni izključeno, da bodo do velikonočnih praznikov ostale cene še precej stalne. Na berlinskem tržišču so preteklo soboto notirala jugoslovska jajca (fco meja, neocarinjena) 11½—11¾ peniga, napram 16¼—16½ pf. predzadnje soboto.

Novosadska blagovna borza (19. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 22 vagonov pšenice, 5 vagonov moke in 28 vagonov koruze. Pšenica: baška 250 — 252.50; sremska 250 — 255; banaska 242.5 — 245. Rž: baška 246 — 248. Oves: baški, sremski in slavonski 252.5 — 257.5. Koruza: baška in sremska 272.5 — 275; banaska 270 — 272.5; baška in sremska za april — maj 282.5 do 287.5; sremska za maj — junij 287.5 — 290. Moka: baška 304 — 305; 302 — 305; 305 — 315; 306 — 287.5 — 297.5; 37 270 do 275. Otrobi: baški 185 — 190.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (18. t. m.) Navzlic mirnejšim poročilom iz Amerike in Budimpešte je bilo razpoloženje na dunajski borzi nespremenjeno. Ponudbe v pšenici niso bile znatnejše. Koruza je nekoliko postopila. Podunavska koruza se za čas otvoritve rečnega prometa nudi po 1.72 Kš ex slep Dunaj. Uradni tečajji so ostali nespremenjeni.

Dunajski goveji sejem (18. t. m.) Dagon: 2817 komadov, od tega 127 iz Jugoslavije in 1114 iz Rumunije. Pri manjšem prometu so cene, razen prvovrstnega blaga postopile za 5—10 grošev. Za kg žive teže notirajo: volf izjemno 2 — 2.20, I. 1.65 — 1.95, II. 1.25 do 1.60, III. 1 — 1.20, bikli 0.95 — 1.25, krave 0.95 — 1.45, slaba živina 0.65 — 0.90.

Bogastvo Amerike

New York, 19. marca. (lo.) Glasom podatkov, ki jih je objavila Kontinentalna zavarovalna družba, posedujejo državljani Zedinjenih držav draguljev v vrednosti 4 milijard dolarjev. Toliko dragocenosti nima nobena država na svetu.

Nezadovoljstvo z vladarjem v Monaku

Nica, 19. marca. (be.) Volilci države Monako zahtevajo odstoj princa Louisa, češ, da je zanemarjal državne interese. Za njegovoga naslednika naj bi bil imenovan princ Pierre.

Premijera operete „Graf Luksemburški“

Dasi je »Graf Luksemburški« opereta, ki jo je napisal Lehar še pred več kot 20. leti, vendar ima zlasti v svojih plisknih delih še zelo mnogo življenjske sile. Prikupne, vsemu svetu, plesočemu in neplesočemu znane melodije nčote potegnajo za seboj in nečote jo polglasno poješ, ako jo slišiš. To se je danes zgodilo tudi v naši opereti, ki je skoro vse, mlado in staro pomagalo orkestru. Zgodbi grofa Luksemburškega je sicer kaj pripadla, toda libretista Willner in Bodanzky sta jo znala spretno porazdeliti na tri akte, jo opremiti z veselim postranskimi dogodki in epizodami tako, da zanima od začetka do konca. Jedro vsega pa je več ali manj narejena ljubezen starega kneza za Bazila Bazileviča do lepe operne pevke Angele, ki pa jo knez ne sme poročiti, ker v to mesaljšano ne privoli njegova rodbina. Zato jo poroči z bankrotnim grofom Luksemburškim, ki pa je ne sme videti in se mora od nje ločiti čez tri mesece ne da bi se je dotaknil. Za to dobi 500.000 frankov. Med tem pa se grof in Angela, ne vedoča da sta poročena, zaljubita drug v drugega. Iz zadrege ju reši stara ljubica kneza za Bazila, grofica Kokozeva, ki jo mora knez na povelje carja poročiti. Mladi par je sedaj šele v resnici poročen Kot postranski dogodek je tudi naposled k srečnemu zaključku privedena ljubezen slikarja Brisarda in Julije. Naravno se razvijajoče scene so dovolj efektne in spretna režija go spoda Povheta je dala večer mnogo živo pulzirajočega življenja. G. Drenovec (grof Luksemburški), ga. Poličeva (Angela Didi der), g. Povhe (knez Bazil Bazilevič), g. Peček (Brissard), ga. Balatova (Julija), ga. Sterniševa (grofica Kokozeva) in vsi ostali so bili ves večer zelo dobro disponirani, so čedno in temperamentno peli in igrali. Narod se je imenitno zabaval in s tem je bil namer operete v polni meri tudi dosežen.

Venizelos o sklepu solunskih konvencij

Odstraniti je bilo treba mnogo ovir, a sporazum je zato tem bolj pomemben

Atene, 19. marca p. Ministrski predsednik Venizelos je sprejel danes novinarje in jim dal naslednje izjavo o podpisu konvencij med Grčijo in Jugoslavijo: »Zelo me veseli, na so pogajanja v Zenevi dovela do prijateljskega sporazuma. Mi smo pristali na obveze, ki so obstojale že po pogodbi iz l. 1913., to je, da dovolimo Jugoslaviji svobodno tranzit preko solunskih pristanišča. Ta pogajanja so trajala več let. Večkrat so naletela na nepremostljive težkoče in že je izgledalo, da bo neuspeh neizlečljivo zastrupil odnose med obema državama, kojih prijateljstvo je med balkansko in svetovno vojno tako koristno služilo obojestranskim interesom. Doseženi sporazum lahko sprejmemo s tem večjim

zadovoljstvom, ker je ostala suvereniteta Grčije docela netanjana, četudi smo priznali Jugoslaviji najdalekosežnejše olajšave. S tem so medsebojni odnosi postavljeni na prijateljske sosednje odnose, ki obema državama in bodo našli svečano potrdilo v podpisu prijateljskega pakta, za katerega se vrše zaključna pogajanja. Srečna rešitev solunskega vprašanja in podpis prijateljskega pakta bosta učvrstila mir na Balkanu, po čigar osiguranju stremi tudi italijansko-grški prijateljski pakt. Prijatelji miru bodo z radostjo priznali ta značaj sklenjenih pogodb. Srečen bom, če mi bo uspelo, da te pogodbe dopolnim s sličnimi pogodbami z ostalimi našimi sosednjimi državami.«

Novi spori v Rusiji

Razkroj v vodstvu ruske komunistične stranke, kar pomeni hkrati v vodstvu sovjetske državne politike, se nadaljuje. To pot gre za spor med Stalinom in Buharinom.

Vesti o tem se ponavljajo že dolgo. Zadnje čase dobivajo vedno konkretnije oblike in ne more biti več dvoma, da temeljijo na pravilni osnovi. Nemogoče pa je kontrolirati koliki del teh poročil temelji na resnici, koliko pa so samo častniške kombinacije. Spričo dejstva, da se interne zadeve iz vodstva boljševiške politike ne obravnava javno, dokler niso dosegle neko mero in postaje opasne za celotno strankino politiko, so seveda dani pogoji za samosvoje tolmačenje, pa tudi za povečanje važnosti spora. Ali to pot postaja vesti o novem razkolu med boljševiškim voditelji že tako konkretna, da mora očitno za njimi biti precejšnja porcija resnice, tudi če odštejemo znaten del od poročil.

Stalin je z ostalim delom boljševiškega vodstva zmagal nad opozicijo Trockega, Kamenjeva in Sinovjeva, ker si je znal ohraniti vse odločilne pozicije v stranki. Trocki je zahteval politiko čiste komunizma, je nastopal dosledno zoper kompromise, ki jih je delala sovjetska vlada tako v notranji kot v vnanji politiki. Zahteval je med drugim tudi ostrejšo borbo zoper bogatejše kmete, ki jih je smatral, prav tako kot nove nepovce, za poglavitno opasnost komunističnega sistema.

Nekaj časa po zmagi nad Trockim pa je Stalin sam pričel zaokret s svojo notranjo politiko. Pripravila se komunistični afront zoper kulake, kakor se označujejo premožnejši kmetje in to bi bilo v zvezi sploh z bolj levo smerjo boljševiške notranje politike. Toda v stranki se je pojavila opozicija proti projektiranemu zaokretu na levo, sestojela iz ekonomskih strokovnjakov, z Kykovim na čelu. Tudi Vorosiļov spada zraven, predvsem pa Buharin. Dosedanji poglavitni ideolog Stalinove smeri, Buharin je vodil idejno vso borbo zoper Trockega in njegove pristaše, on je dajal Stalinu miselno oporo in smer, ta pa je kot nenavadno energični politik praktično izvedel zmagovito bitko. Spor med obema pomeni tedaj, da se je znova pojavil razkol med teoretiki in praktiki sovjetskega režima, pri čemer so to pot teoretiki na desni, praktiki pa na levi.

Seveda pa igrajo bržkone pri tem osebne zadeve zelo važno, če ne poglavitno vlogo. Poročila soglašajo v tem, da si je mogočni Gruzini, ki si ni neutemeljeno vzel politični psevdonim Stalina to je jeklenega moža, postavil na vsa kolčakai vplivna mesta v upravi in strankarski organizaciji, svoje moze, svoje nazičesnežišve zaupnike, da je dogradil zelo popoln sistem osebnega režima. Zdi se, da se je celo Buharin pričel upirati tem metodam, kakor se jim upirajo tudi mnogi drugi.

Zadnje vesti trdijo, da je spor izbruhnul že v ostrejših oblikah. Poročajo, da je Buharin iskal stikov s Kamenjevim in projektiral skupen nastop zoper Stalina in njegovo diktaturo; afront naj bi se izvedel s silo. Stalin pa je o pra-

vem času doznal za Buharinovo akcijo in ga pozval v centralni kontrolni komisiji boljševiške stranke na odgovor. Buharin je odložil mesto v redakciji Pravde in v kominterni boj med obema državnikoma pa se še ni zaključil. V podrobnosti navedenih vesti je bržkone marsikaj netočnega, morda tudi nekaj fantazije, ali dobršen del bo nemarka temeljil na resnici. Razkroj boljševiškega vodstva se nadaljuje in zavzema vedno večji obseg. Za sanacijo notranjih odnosov v sovjetski Uniji so to nedvomno velevažni dogodki.

Odvetniški zakon uveljavljen

Beograd, 19. marca p. Danes sta bila objavljena v »Službenih Novinah« zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o občinah ter zakon o odvetnikih. Oba zakona sta došla z današnjim dnem obvezno moč.

Uradnišek zadeve

Beograd, 19. marca p. Upravni in nadzorni odbor Saveza nabavljalnih združenj državnih uradnikov, je imel danes široko odoborno sejo. Pri tej priliki je bila določena posebna deputacija, ki je poselila ministrskega predsednika in finančnega ministra ter ju obvestila o delovanju združenj. Deputacija je zlasti opozorila na delovanje združenj za zgradbo uradniških stanovanj. Deputacija je pri tej priliki sporočila finančnemu ministru tudi željo članov uradniških stanovanjskih združenj, naj bi se odtegljali, ki se stekajo sedaj v osnovno glavnicu uradniške nabavljalne zadruge, po dosegi predvidene vsote ne ustavi, marveč odtegovali še nadalje v korist uradniških stanovanjskih in kreditnih združenj. Ministrski predsednik in finančni minister sta izjavila, da bosta to željo proučila, ter sta obljubila tudi sicer vsako možno podporo uradniškim združenjem.

Beograd, 19. marca. p. 22. in 23. t. m. se bo vršila v Beogradu plenarna seja glavnega uradniškega saveza. Na dnevnem redu je razprava o sedanjem položaju državnih uradnikov in posvetovanje o korakih, ki bi jih bilo treba storiti za izboljšanje uradniškega položaja v zvezi s sestavo novega uradniškega zakona.

Rojstni dan Pilsudskega

Beograd, 19. marca. p. Danes dopoldne se je vršila na poljskem poslanstvu svečana proslava rojstnega dne maršala Pilsudskega. Proslava se je udeležili celokupni diplomatski zbor. Navzoč je bil tudi zastopnik kralja, vlado pa sta zastopala zastopnik zunanlega ministra dr. Mažuranić in pomočnik zunanlega ministra dr. Jeličić. Proslave so se udeležili tudi predstavniki jugoslovskega poljske lige in člani poljske kolonije v Beogradu. S proslave je bil poslan maršaku Pilsudskega brozjavni pozdrav.

Napad Beduinov na italijanske vojake

Rim, 19. marca. Pri gozdu Elmagre v Cirenajki je prišlo do hudih bojev med Beduini in italijansko vojsko. Beduini so napadli iz zasede italijanske vojake ter ubili oficirja in več vojnikov. Na pomoč došle tete so pregnale napadalec, ki pa so se brez večjih izgub umaknili v puščavo.

Razbojnik ubili nemškega grofa

Liegnitz, 19. marca. (be.) Kakor poročajo, je bil 56letni grof Eberhard Stolberg-Wernigerode na svojem gradu pri Janovichah v Krkonosih ustreljen. Domnevajo, da so grofa umorili vlomilci. O morilcih ni dosedaj niti sledu.

Iz življenja in sveta

Koliko so lani pojedli na Dunaju

116.000 goved, 24.000 telet, 283.000 prašičev, 11.000 ovac in 30.000 konj

Dunajska kuhinja ne slovi samo po svoji izborni sestavi, ampak tudi po svoji obilnosti. Vodstvo dunajske klavnice je pravkar izdalo statističen pregled o zaklani živini, ki je izginila v dunajske žlodce lansko leto. Svojo centralno klavnico imajo Dunajčani v St. Maxu, kjer je ponoči in podnevi zaposlenih 12 živinozdravnikov, 24 oglednikov in 45 mesarjev in pomočnikov Dunajskim mesarjem je poleg tega osobja vsak čas na razpolago še 160 drugih klavcev, ki pridejo, čim se jih pozove na delo.

Klavnica je tako velika, da se lahko khrati zakolje 42 grl. Žival potegnejo najprej iz kože, nato jo razsekajo na kosce in odnesejo posamezne dele v hladilnico.

Zanimiva je statistika, koliko mesa je Dunaj konzumiral v normalnih razmerah pred vojno. Pregled iz l. 1912 kaže, da je padlo tega leta pod mesarsko skiro nad 151.000 goved, ulizu 20.000 telet, 113.000 prašičev, okrog

15.000 ovac itd. V prvem letu vojne l. 1914. je poraba mesa na Dunaju znatno poskočila. Številno zaklane živine je znašalo nad 216.000 goved in okrog 300.000 prašičev. Po vojni je bilo seveda ob. tno. Takrat je na Dunaju pritiskala lakota in l. 1919 ki ga imajo Dunajčani še vedno za l to glasu, so zaklali samo 14.000 goved in niti ne 10.000 prašičev. Poraba mesa je padla na desetino normalnega povpraševanja in naslednja leta so bila v tem oziru še bednejša. Posobno veliko pomanjkanje na mesu so trpeli Dunajčani l. 1920., ko je bilo v njihovih mesarijah skozi celo leto na razpolago meso 7200 goved in 8000 prašičev. Šele od l. 1921. se je preskrba Dunaja z mesom polagoma, a vztrajno izboljševala, lani pa je dosegla nekako normalne življenju odgovarjajoče ravnotežje. Kakor kažejo te številke, so Dunajčani veliki mesojedi in uživajo le malo rastlinske hrane.

Pred poroko norveškega prestolonaslednika

Za poroko norveškega prestolonaslednika princa Olafa s švedsko princezo Marto, ki se bo vršila jutri v Oslu, se vršijo velike priprave. Kakor poročajo, prodajajo za svečano predstavo v državnem gledališču vstopnice celo po 1000 norveških kron. Za eno okno na cesto, skozi katero se bo pomikal poročni spreved, je nekdo plačal 400 kron. Vodstvo delavske stranke je njenim članom prepovedalo udeležiti se svečanosti. A ko je krožila lista udeležencev med člani zbornice, se je izkazalo, da se je nanjo podpisal tudi del poslancev te stranke.

Po desetih letih pojasnjen pokolj

Ob slovaško madžarski meji pri Kekeju je prišlo l. 1919. do spopadov med češkoslovaškim vojaštvom in madžarskimi rdečimi gardisti. Takrat so našli v mlinu mlinarja Kmeta skoraj vso njegovo družino poklano. Ženo s tremi otroki, dekle in hlapca. Mislili so, da so to grozodejstvo izvršile madžarske boljševiške tolpe. Te dni, po desetih letih, pa se je javil na orožniški stanici omenjenega kraja neki cigan Berka in povedal, da je pokolj izvršila skupina desetih cigánov in cigank, ki se je splazila v mlin, da ga opleni. Vlomilce je zasačila mlinarjeva žena, ko se je vrnila z otroki, hlapcem in dekle domov. Oborožena ciganska svojati jih je poklala. Orožniki so sedaj vse storilce vtaknili pod ključ.

Kakšna bo bodoča vojna?

Na dan enajste obletnice rdeče armade je napisala moskvska »Pravda« svoje mnenje o bodoči vojni. To bo ogromna vojna, vojna milijonskih armad. Evropske države imajo vojaški sistem, ki je povsem usmerjen na mobilizacijo velikanskih ljudskih mas.

Bodoča vojna bo predvsem tehnična vojna. Tekom desetih let po svetovni vojni je tehnika oboroževanja silno napredovala. V nekaterih panogah vojne tehnike, tako na primer v letalstvu, v izdelovanju tankov, v kemičnih sredstvih boja, v ročnem avtomatičnem orožju je nastal skoro v vseh armadah popoln prevrat.

Največja tehnična vzrast je v letalstvu, kjer je tekem desetih let hitrost izvidnih aeroplanov poskočila od 130 km na 200. Izdelovanje tankov se hitro izpopolnjuje in dočim je radius tankov, ki so vzbujali v minulih vojni toliko senzacijo, tvoril 15-20 km, imajo sedanji tanki akcijski radius 200 do 250 km, kar je izpremenilo tank iz taktičnega sredstva v sredstvo z ogromnim operativnim pomenom. Velike izpremembe so nastale v organizaciji armad, ki so se

»zmehanizirale«. Vstrojenje pehote z avtomatičnim orožjem znači tudi zvišanje njene sposobnosti za obrambo. Pomnožilo se je topništvo, posebno pa se je dvignilo letalstvo.

»Pravda« prihaja končno do zaključka, da bo bodoča vojna mnogo škodljivejša kot zadnja in kar je svetovna vojna storila v treh letih, bo bodoča dosegla že v enem letu.

Vojna stavi velike zahteve ne le na industrijo, marveč tudi na kmetijsko gospodarstvo in zato se sovjetski vojaški činitelji trudijo, da bi se industrija in kmetijstvo v SSSR zorganizirala tako, da bi mogla dobro služiti vojni potrebi. »Pravda« se boji še končno državljanske vojne, ki bi se utegnila razviti iz bodočih zapletljajev in nasvetuje poleg tehnike in oboroženja tudi propagando.

»Natakar, prinesite mi pišče, čim mlajše tem boljše.«
»Mar vam naj prinesem jajce?«

Petnajst minut v smrtnem strahu

Neenavdno in nič kaj prijetno avanturo so doživeli te dni potniki nekega vagona III. razreda, ki je vozil z brzovlakom na progi Pariz-Bordeaux. Pred Perrigeyem je vagon nenadoma počil v vsej svoji dolžini. Smrtno prestrašeni potniki se niso upali potegniti za zaslono zavoro, ker so se bali, da ne bi vagona zmečkalo, če bi se vlak prehitro ustavil. Oprijeli so se klopi in pričakovali vsak hip, da se voz popolnoma sesuje in jih koleasa naslednjih vagonov raztržejo. Po neskončno dolgih 15 minutah se je vlak vendarle ustavil in potniki so poskakali iz nevarnega voza.

Gusarska romantika v naših dneh

V Haugelsundu ob severovzhodni norveški obali, torej še vedno v polni Evropi, je zajela policija tolpo morskih razbojnikov z njihovo ladjo vred, ki je bila opremljena s topi, municijo in celo z zalogo dinamita. Ladja je bila zločincem baza za grešne pohode vzdolž norveške obale in baš v zadnjih dneh so v Bergenu opravili več težkih vlovov v bančne blagajne.

Dvoboj na zobe

V Aversu pri Neaplju so popivali mornarji. Potem so se sprili in Celso Fassoli ter Luigi Vitolo sta se pričela grizti. Drug v drugega sta zabadala svoje ostre zobe in se grizla divjaško. Ko sta nehala je bil eden brez gornje ustnice druga brez podbradka. Vsa krvava in strašna sta šla v bolnico.

Elegantna obleka

Vam bo zagotovila srečne velikonočne praznike. Obiščite pravočasno največjo izbiro modernega blaga pri tvrdki DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Nesreča s staljenim jeklom

V vitkovški valjarni na Češkem se je pripetila velika nesreča. Trije delavci so manipulirali s svojim mojstrom okoli topilnika, v katerem je bilo 10 ton staljenega jekla. Hipoma se je ta tekoča masa razlila iz posode. Mošter je v njej čisto zgorel, dva delavca je tako obržgalo, da sta kmalu potem v bolnišnici umrla, tretji je ušel z lažimi poškodbami.

Karijera ruskega grofa

O grofu Vladimirju Tatiščevu, ki je v Parizu okral dve svoji ameriški znanki, med njima svojo zaročenko, smo že poročali. Te dni se je vršila proti njemu sodna obravnava. Obsojen je bil na šestmesečno ječo. Grof se je zagovarjal, da je imel namen ukradene stvari vrniti. Psihijatri so izjavili, da kaže obtoženec znake duševne bolezni, ki si jo je nakopal zaradi trpljenja po ruskih ječah. Tatiščev je potomec prastare plemeniške družine in je bil pred revolucijo milijonar.

Sleparski princ in njegovi pomočniki

Na Dunaju so se pojavili v zadnjem času razni pajdaši sirskega kronskega pretendenta, princa Malika Cambaka, ki se je pojavil pred dvema letoma v Berlinu, prodajal industrijalcem koncesije na rudninska in petrolejska ležišča v Siriji za ogromne vsote in končal po več mesecih kot preveljan slepar v ječi. Ta Malik Cambak je bil vodja cele organizacije podobnih ptičkov, ki so se po vojni iz Sirije razkropili po vsem svetu in izvajali lahkovernim ljudem kot usmiljenja vredni, ubegli knezi, arhidijakoni, profesorji in baroni desetake, stotake, tisočake in tudi milijone. Pripovedovali so strašne reči o pokoljih in zasledovanjih v Siriji, čijih žrtve da so tudi sami, še bolj namazane jezike so pa imeli tedaj, ko so opisovali svoja domnevana bogastva v domovini. Oblasti so jih redno razkrinkavale kot pustolovce. Svoje »poklice« niso uganjali samo v Evropi, temveč tudi v Ameriki. Tako so istočasno kakor Malika Cambaka prijeli na Kubi njegovega pajdaša Holo-Adzjoja. Po Avstriji se pojavljajo zlasti takšni ptički, ki zbirajo dobrovoljne prispevke »za gladujoče kurdistanske in sirske otroke« ali »za tlačene Armence in kristjane v Siriji«. Ker je mogoče, da bi se kdaj pojavil tudi pri nas takšen-le element, priporočamo ljudem, naj bodo previdni.

Kupitelj Citajte! Princeško Zvezdano

Sport

Cross country teka SK Ilirija

Včeraj je s cross country teka na 10 in 4 km otvorila Ilirija letošnje lahkoatletsko sezono. Teka sama sta bila za Ljubljano novost, kajti tekači so absolvirali tek na samem igrišču, torej po ravnem terenu z malenkostnimi zaprekami.

Startali so tekači Ilirije in Primorja. Tekalci Ilirije so pokazali sadove intenzivnega zimskega treninga, pri Primorjaših, zlasti pri Wallnerju in Perku, se je videlo, da so zimsko sezono prespali. Ugajal je zmagovalec teka na 4 km Vrečko, ki je vso prago pretekel v enakomernem tempu in v lepem stilu ter prišel na cilj s precejšnjo rezervno sil. Zmagovalec 10 km teka Sporn je nad vse sigurno zmagal Pozna se mu soliden zimski trening, ki ga je izpopolnil z dobro uporabljeno smučarsko sezono. Omeniti moramo, da ga je vzlic temu pri tekmovanju spremljala smola, kajti v prvih rundah je izgubil sprinterico in je ostali del teka absolvirala z eno boso nogo.

Pri juniorjih sta v svojem prvem nastopu zelo ugajala juniorja Štepic in Ribnikar. Kljub vidnega pomanjkanja treninga sta dokazala talentiranost; ki bo Primorju v bodočih tekmovanjih znala še veliko koristiti.

Tek 4 km (4 tekmovalci): 1. Vrečko (Ilirija) 15:03.4. 2. Štepic, 3. Ribnikar (oba Primorje).

Tek 10 km (7 tekmovalcev): 1. Sporn 38:48. 2. Kumer, 3. Senčar (vsi Ilirija). Tekmovalca Perko in Wallner sta izstopila pri 6. o. odnosno 7. km.

Ilirija : Svoboda 8 : 4 (2 : 3)

Ilirija je včeraj absolvirala svojo drugo prijateljsko tekmo v letošnji spomladanski sezoni. Za nasprotnika si je izbrala domači klub SK Svoboda, ki ji je bil zlasti v prvem polčasu nevaren nasprotnik, ki je predvedel svojemu nasprotniku popolnoma enakovredno igrjo, kar se vidi že iz tega, da je Svoboda v prvem polčasu vodila s 3 : 2.

V drugem polčasu je Svoboda imela smolo, ki gre v nemali meri na račun vratarja, ki je prevečkrat zapušal vrata. Tudi sigurno enajstmetrovko je zastrejal igralec Svobode.

Kratek potek igre: Ilirija zabije že po prvi minuti vodilni gol. Napadi se menjavajo.

V 32. min. Svoboda izravna in že v 34. min. pade iz enajstmetrovke drugi gol. Po kratki igri doseže v 37. min. tretji gol in vodstvo. Nato pritiska Ilirija z vso silo ter doseže z enajstmetrovko drugi gol. Napadi se menjavajo, a rezultat ostane do polčasa neizpremenjen.

Po odmoru Ilirija močno napada ter izravna že v 4. min. na 3 : 3. V 7. min. doseže četrti gol. Po krivdi vratarja Svobode, ki je zapustil vrata, zabije Ilirija v 28. min. peti gol. Svoboda močno napada. Proti Iliriji diktirano enajstmetrovko zastrejala Bončar. V 30. min. pa zabije Svoboda po lepi kombinaciji četrti gol. V 35. min. zviša Ilirija na 6 : 4, nato z enajstmetrovko na 7 : 4. Eno minuto po regularnem času postavi Ilirija končni rezultat.

Sodil je g. Pevalek v splošnem zadovoljivo; samo premalo paznje je polagal na konec I. in II. polčasa, katera je oba podaljšal. Publike okrog 200. zastonjkarjev pa, ki so ob cesti na kupih »nega sledili igri je bilo precej, med njimi tudi taki, ki so s piščalkami motili igro. Na to opozarjamo varnostne organe.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah: Ilirija: Kreč-Verovšek, Janez-Lado, Jenko, Košenina-Tuma, Šiška, Dekleva, Berglez, Dobret.

Svoboda: Fugina-Zora, Novak-Boncelj, Jurič, Prešern-Potrato, Sušnik, Koser, Bončar, Ozbeč.

V predtekmi je rezerva Ilirije premagala SK Krakovo z 2 : 1.

Sportni drobci

Srednješkoli teniški turnir za prvenstvo Jadrana se vrši 30. in 31. marca ter 1. aprila v Splitu. Sportna reprezentanca ljubljanske univerze, sekcije za srednje šole, namerava poslati na ta turnir najboljši tenis igralce in igralke Slovenije. Čeprav ti mladi sportniki niso imeli kot njihovi splitski tovariši prilike, da bi po zimi trenirali, vendar upajo organizatorji te sportne ekspedicije, da bodo naši sportniki častno in uspešno zastopali slovenski teniški sport na turnirju naše nove sportne generacije.

Na konferenci za srednjeevropski pokal, ki se je vršila preteklo nedeljo v Pragi, se je končno javno sklenilo, da bo Italija v bodoče sodelovala v tem tekmovanju. Italija je zahtevala, da mora biti v vsakem oziru enakopravna z ostalimi državami, ki tekmujejo za srednjeevropski pokal. Za Avstrijo bosta nastopila v tem tekmovanju prvenstveni in pokalni prvak, za Madžarsko v prvenstvu prvo in drugoplasirani klub, za Češkoslovaško pa prvenstveni prvak in zmagovalce turnirja štirih prvih klubov. Ta turnir se bo šele vršil. Prvo kolo se vrši od 23. junija do 15. julija, drugo pa od srede avgusta do srede oktobra. Na isti konferenci se je konstituiral tudi komite srednjeevropskega pokala za amatere. Termin za to tekmovanje so naslednji: 1. junija v Poznanju Madžarska : Poljska, 4. avgusta v Poznanju Češkoslovaška

Kresival

Je dobre okuse in gotovo uspešen; on odstrani kašelj in oprosti dihalna organe neprijetnega zasnjenja. Zahtevajte originalni zavoj z Bayer-jevim križem.

: Poljska in 6. oktobra na Dunaju Avstrija : Poljska. Ostali termini se bodo določili kasneje.

Politika vpliva tudi na sport. Kakor znano so odkritja lista »Utrechtsche Dagblad« o tajni belgijsko-francoski pogodbi povzročila precejšnjo napetost med Nizozemsko in Belgijo. Z ozirom na napete politične odnose je bila meddržavna nogometna tekma Nizozemska : Belgija, ki je bila določena za 24. marca, odpovedana. Tudi med mestna tekma Anversa : Rotterdam dne 23. marca je bila odpovedana.

Nurni je zopet postavil nov svetovni rekord. Na lahkoatletskem meetingu v Newyorku je v hali dosegel v teku na štiri milje 19:27.6. Dosedanji rekord na to progo je imel Ritola.

Službene objave LNP. Seja poslovnega odbora se vrši danes, v sredo točno ob 20. uri v kavarni »Emona« l. nadst. Istotam se vrši danes ob 21. uri seja upravnega odbora — V objavah dne 17. t. m. je pomotoma izpuščena verifikacija igralcev Abram Jože za SK Amater (Trbovlje) in Sedeu Rudolf za SK Celje s pravico nastopanja dne 24. t. m., kar se s tem popravlja. — Tajnik II.

Da najboljši je to znaj

COLOMBO CEYLON CAJ

Odlično znanstveno pravo

Dr. Gregor Krek - dr. Milan Škerlj: Die österreichischen Zivil-prozessgesetze in Königreich der Serben, Kroaten und Slovenen. 244 strani.

Lansko leto je bila zaključena četrta izdaja tudi pri nas dobro zanega velikega Neumannovega komentarja k avstrijskim civilno-pravnim zakonom. Ker veljajo ti zakoni še naprej v pokrajinah, ki so pripadale do leta 1918. Avstriji, je poskrbelo založništvo s posebnimi dodatki, da so se obdelale tudi izpremembe, ki so jih doživeli ti zakoni v nasledstvenih državah. Tako so nastali trije dodatki k matičnemu delu: za Češkoslovaško, Poljsko in Jugoslavijo (Slovenijo - Dalmacijo). Slovensko-dalmatinski dodatek sta oskrbela znana naša strokovnjaka, univ. profesor dr. Krek in dr. Škerlj in reči moramo, da sta izvršila svojo nalogo naravnost slajno.

Slovensko-dalmatinski dodatek ne prekaša samo ostalih dodatkov po obsegu; z naravnost bogato vsebino se postavlja ob bok glavnemu komentarju samemu in ga v marsičem po ostrini juridične interpretacije naravnost nadkriljuje. Obravnava celotno gradivo, ki je le količičaj v zvezi s civilnim procesom, tako da dobi vsakdo popolno sliko o stanju civilnega pravosodstva pri nas. Tako ni raztolmačen samo civilno-pravni postopek in nauk o podsodstvostih pri naših sodiščih, podan nam je na kratko tudi pregled cele naše državne organizacije. Razrešena so zato v knjigi tudi vprašanja, ki bi o njih, po samem naslovu knjige sodeč, ne stilihi, da najdemo nanje zadovoljiv odgovor. Različne državne institucije, ustanovljene pri nas v prvem desetletju naše državne samostojnosti, so tu raztolmačene, ako se je bilo nanje pri razlagi civilno procesnih določb le količičaj ozirati, kakor n. pr.: predpisi o Narodni banki, o državnih Hipotekarni banki, o naših borzah, vojni odškodnini, skratka sploh o vseh centralnih državnih ustanovah. Z eno besedo: vpliv, ki izvira iz našega državnega ujedinenja in iz naše dosedanje zakonodaje na naše civilno-pravne zakone, je točno in jasno prikazan v tej knjigi.

Poleg vsestranosti je druga odlika te knjige njena zanesljivost, to je vrлина, ki je vreten pravnik v današnjih razmerah pri tečajnem iskanju virov, nikakor ne more prečiniti. Avtorjema ni ostal prikrit noben, niti na videz najnedolžnejši zakonski predpis; točno je zabeležen na primerem mestu v komentarju.

Končno treba v veliko zaslugi Meti avtorjema še, da sta pritegnila in obdelala pri razlagi našo domačo literaturo in judikaturu in prikazala s tem delež naših pravnikov na močniti stavbi civilnoprocesne vede.

Podatki sta hotela avtorja zanesljiv kazipot in pregled po naših civilno-pravnih zakonih, kakor pravita v predgovoru. Ta namen se jima je vsestransko posrečil. Naj bi ne bilo zato mize slovenskega pravnika brez te knjige. Ona mu bo kazala v zavutih procesnih vprašanjih pravi pot in navajala v dvomljivih k enotni uporabi zakona. Dr. S.

LAK ZA NOHTE

in tekočino za odstranitev lizca na dng samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska u. 1

NOGAVICE "KLJUČ"

Najboljše, najtrajnejše, zato 13. najcenejše!

Venavadni cvetlični lončki
Neki zdolgočaseni Londončan si je omislil čudne cvetlične lončke. Naročil si je z Afrike serijo nosorogovih kopt, ki jih bo uporabil v navedeno svrhu. (Levo)

Gradba novega mostu čez Hudson Med New-Yerseyem in Newyorkom tradijo ta čas čez reko Hudson ogromen most, ki bo ajvečji svoje vrste. Ilika nam kaže jelenne stolpe, ki bodo nosili orjaka. (Desno)

so nalažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. V gledališču in na koncertu nas čuvajo pred zelo neugodnim kašljem okusne Anacot - pastilje Dra Wandera Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki v zadnjem času imitirajo povsod poznane Anacot - Pastile.

Naši kraji in ljudje

Učiteljska in prosvetna vprašanja in UJU

Beograd, 19. marca
 Včeraj in danes so se vršila v Beogradu posvetovanja jugoslovenskega učiteljskega, ki je imelo sejo glavnega odbora UJU. Seje so se udeležili zastopniki učiteljskega in vse države. Iz Slovenije so došli poverjeniki Andrej Skušl, podpredsednik Anton Hren iz Maribora, urednik »Učiteljskega tovariša« Ivan Dimnik, tajnik Josip Kobal in član glavnega odbora Josip Lapajne iz Cerkelj pri Kranju.

V glavnem so se zastopniki učiteljskega posvetovali o projektu zakona o narodnih šolah ter so zavzeli stališče k poedinim vprašanjem. Ministru prosvete bo predložilo UJU o tem posebno spomenico. Večjo debato so izvajala vprašanja šolske obveznosti verskega pouka, monopoliziranje učnih knjig, nadzorniških izpitov, docim so druga vprašanja prešla brez večjih debat. Predstavniki slovenskega učiteljskega so imeli opredeljena stališča, ki jih je zavzela še itak skupščina in zbor predsednikov. Poleg teh vprašanj so iznesli predstavniki poverljeništev UJU tudi lokalne zahteve učiteljskega iz poedinih oblasti, ki naj jih uvede in uveljavi izvršni odbor UJU. Vsa vprašanja so se razmotrivala strogo s stališča interesov splošne narodne prosvete, oziraje se na celotne interese prosvete v državi ter skupno z vsemi kvinarnimi vplivi in uredbami, ki jih je zanesla do sedaj strankarska politika v državno prosvetno upravo in šolstvo.

V ponedeljek je sprejel ob 11. uri predstavniki učiteljskega predsednik vlade general Živković. Pojasnil so mu predvsem zadeve o šolskem zakonu, plačah in izboljšanju materialnega položaja učiteljskega ter izplačila mesečnih prejemkov in razlik, glede uradniškega zakona in kontraktualnega učiteljskega. G. predsednik vlade je poudaril težko gospodarsko stanje države in potrebo, da se giblejše izdatki v okviru rednega proračuna. Naglasil je dosedanje neracionalno gospodarstvo v tem pogledu. Učiteljsko in svečeniško smatra za velenjavni faktor pri konsolidiranju države in oba činitelja sta posebno pri sedanjem položaju poklicana, da pomirijo delujeta med narodom, da ublažujeta strasti, ki jih je do sedaj strankarska politika zanesla v narod ter navajata narod k vzajemnemu delu. V zadevi kontraktualnega učiteljskega je omenil zadnje ukrepe o tem vprašanju v Sloveniji.

Opoldne so bili sprejeti predstavniki učiteljskega pri prosvetnem ministru g. Maksimoviču. Tu so obnovili gornje zadeve, ker jih je g. ministriki predsednik tudi sam napotil do prosvetnega ministra, ki bo staval konkretne predloge za zakonitev in uveljavljanje poedinih vprašanj. Posebno so se predstavniki učiteljskega zavzeli za zvišanje prejemkov in poudarili sedanje kritično stanje. Prošli so g. ministra, da odredi tečno izplačevanje mesečnih prejemkov učiteljskega. Omenili so, da bi bilo nujno potrebno urediti oddajo služb le potom zapisa, četudi je ukinitvena stalnost, ker le na ta način se prepreči vsaka zloraba in samovoljno postopanje. Vzpostavilo naj se namestitvene komisije. Nadalje so poudarili predstavniki učiteljskega, da kraljevski šolski odbori še sedaj niso povsod formirani po zadnjih odredbah g. ministra. Enako tudi ne oblasti šolski odbori. Tudi nadzor šolstva še ni urejen po principih sedanje vlade ter ni vsakura materialna stran tega vprašanja. Vprašanje disciplinskega postopka za učiteljskega zahteva pospešeno revizijo. Sedaj se ponekod postopa proti učiteljskega po povsem zastaralih odredbah celo iz l. 1873. Učiteljsko naj bi se v pogledu disciplinskega vprašanja izenačilo z ostalimi uradnimi, začasno pa naj bi se ta stvar uredila s posebno uredbo. Nadalje so zastopniki učiteljskega poudarili, da se nekateri šolske zgrade in prostori še vedno uporabljajo za nešolske svrhe, za občine in cerkev. Šolj v kvar. Ministrske odredbe se ne izvajajo. Glede kontraktualnega učiteljskega je bil g. ministriki opozorjen na težak položaj družin. Iz zadnjega zakona o pokojninah je treba vsakakor izvzeti kontraktualno učiteljskega. V zadevi počitnice v mariborski oblasti se je poudarilo, da ima to

vprašanje več političnega ozadja nego stvarnega, kar so pokazale izjave občin, ki pa se niso upoštevale. Tudi glede reorganizacije Glavnega prosvetnega sveta so iznesli deputanti svoje stališče ter poudarili potrebo uvedbe učiteljske zbornice, kar so razložili tudi g. predsedniku vlade. Gospod minister je bil nadalje opozorjen na težko stanje šolstva v Bosni ter na razmere, ki vladajo na Hrvaškem.

Minister prosvete g. Maksimović je sproti reagiral na vsa vprašanja ter označil svoje stališče. Naglasil je, da so iznešene zahteve učiteljskega upoštevane vredne in se bo o podrobnostih še razgovoril s predstavniki učiteljskega, s katerimi želi sodelovanja.

Popoldne je sprejel zastopnike slovenskega učiteljskega načelnik ministrstva prosvete za osnovno šolstvo g. dr. Mladenović ter je razpravljaval z njimi predvsem o disciplinskih zadevah še iz prejšnjega režima, predvsem o disciplinskem postopku napram predsednikom sreskih društev, ki so vršili le svojo društveno nalogo.

Glavni odbor je sklenil, da se bo bodoča glavna skupščina UJU vršila v Zagrebu ter bo pospešena predvsem združitvi hrvaškega učiteljskega v enotno organizacijo.

Zanimivo angleško predavanje na naši univerzi

Dne 14. t. m. je predavala v dvorani vseučilišča lektorica angleškega jezika gđ. Fanny S. Copeland o predmetu »Development of Popular Taste in Art in England since 1850.« (O razvoju ljudskega okusa umetnosti na Angleskem od l. 1850. dalje.) Poslušalcev je imela, kolikor jih ravno Ljubljana za tak predmet premore.

Angleška nam je precej od rok. Dala je sicer kulturnemu svetu parlamentarizem in velik del občinske avtonomije, po značaju svojega ljudstva pa tvori izrazit svet zase. Bojne germanske čete Anglov in Sasov so zasedle malo obljudeno, takrat rimsko Britanijo, ter ustanovile svobodne samoupravne občine; romanizirani potomci Wikingov, Normani, pa so v XI. stol. zasedli gradove ter se v teku vekov strnili v skupino lordov. Združitev obeh skupin je dala kulturnemu svetu parlament v še vidnih sestavnih House of Commons in House of Lords. Kakor je Anglija zasnovala svojevrstno državo proč od klasične forme, tako nam je dala Shakespearea daleč proč od grških in rimskih klasikov. Jasno je, da je Anglež po zgodovinskem razvoju moral postati nositelj krepke, individualne kakor kolektivne zavesti, da je kot tak ustanovitelj svetovnega britskega imperija.

Naš slovenski, še do nedavna poljedelski — pastirski narod pa je izgubil svojo prostost pod nemškimi mečem, gradove na njegovi zemlji so zgradili nemški vitezji, našo ljudstvo je tlačano do srede preteklega stoletja. Morda pri nobenem narodu v Evropi ne more biti tekega civilizatoričnega razstopa kakor med Slovenci in Angleži. Dasi se Slovenec med nemškim Germanom in laškim Romanom lahko nauči angleščine, so bili stiki z Anglijo do vojne enaki ničli. Anglija težko, da je vedela za nas, med slovenskimi intelektualci pa je vladala skoraj popolnoma nemška kultura in so se pri prvi pobuli iz sebeohrane zatekli proti ruskemu vzrodu. Velika vojna je morala Angleže opozoriti na naš narod, ki zavzema eno največjih kulturnih in političnih ozemelj Evrope, tam, kjer se dotika nemški, romanski, uralo-altajski in slovanski živeli, tam, kjer tvori po Napoleonovem izreku Primorje ob Adriji — prag Evrope. No, naš angleški prijatelj se iz pred vojne Seton-Watson nas je bil obsodil nekako na smrt, češ, da smo premajhni, obenem pa zatikamo kot nevēčen klin pristop velikim narodom k odprtemu morju, zaradi tega smo položili na žrtvenik miru Trst, Gorico in Reko, morda najboljši naš narodni del.

A kljub temu in zaradi tega moramo biti nekako zadovoljni, da biva med nami angleški človek, ki se je živlil med nami, ki našo narodnost vsaj nekoliko pozna in vneto služi kot posredovalec med našo in angleško kulturo. Gđ. Copeland uči našo mladino mogočnega angleškega jezika, sama se je pričela našemu, za tučce tako težkemu jeziku in živi z našo družbo v najtesnejši zvezi. Kdo med alpinisti ne pozna živahne, živave Angležinje? Premalo skoraj uvažujemo nje deo, ki ostaje tudi nami uspešno zaradi tega, ker naši višji krogi ne vole stikov z Angleško tako, kakor zahteva nje velikost in važnost za obstoj naše narodne države. Tudi v kulturni smeri bi morali poklicani činitelji boljše podpirati vezi z romanskim in angleškim svetom, s prvim, ker nam stoji duševno bližje, z drugim, ker tvori vez med romanskim in germanskim svetom.

Vzorec neumornega svojega dnevnega

dela in zanjanja za nas je gđ. Copeland dala s svojim predavanjem. Uvodoma je poudarila, da ji ne gre za razlaganje znamen in literatom in ne izbranih, ljudstvu malo pristopnih angleških umetnikov, marveč hoče pokazati okus umetnosti srednjih stanov, morda takih, kakor smo mi sami.

Pričela je z dobo reakcije l. 1850. To dobo je najbolje opisal Bernard Shaw, čital naj bi ga. Pregledna je bila ta doba v razstavi l. 1851. v Crystal Palace. Umstveno stanje tedanjega občinstva, gospe v krinolinah etc. nam kaže ta razstava. Ideal moškega s svojim krogem je segal še daleč nazaj v prejšnje stoletje, ženske so bile zamotane v čudne halje, pohištvo stanovanja je bilo iz rdečega mahagonja, drapirano s težko tkanino. (Gđ. Copeland je spremljala svoje predavanje s skopičnimi slikami.) Angleški notranost je dobe nam slika Sir Edwin Landseer (do g. 1873), angleško sportno gnečo pa Will. Frith (do l. 1909). Novo strulo prerahelov je zanesel Millais, čizur otroške slike so povsod razširjene (deček z milnim mehurljem, bubljies), Dante Gabriel Rossetti (do leta 1882) nam je dal tip angleške lady. Edward Burne — Jones iz Walesa je prinesel svoj narodni keltski mitstičev. Okoli l. 1890. je splošni okus precej premenjen. S sten gledajo slike slovitih umetnikov; težke obleke in mahagonji je zamenjal hrast in šarene barve. Frederick baron Leighton (do l. 1896) je dalj tipične moške slike z grškimi odsevom. Georg Frederick Watts (do l. 1904) je dalj fresoslike. K prerahelitom spada »Luč sveta« Holmana Huuta (do l. 1910). Ta doba je dala celo vrsto ilustratorjev: Walter Crane, Kate Greenaway in dr.

Zadnja doba nam je prinesla Impresionizem: Benjamin Leader (dol. 1922), James Mc. Neill Whistler (do l. 1903) in dr. Pod temi vplivi se spremeni zopet notranost angleškega doma. Nasledkov velike vojne še ne moremo dovolj prečiniti — stara oprava gine pred pliniskim ognjem in električno lučjo. Če za pa novi bogataši kupujejo zopet stari mahagonji.

Občinstvo je predavateljico simpatično pozdravljalo.

Slovenska Bistrica dobi artiljerijsko garnizijo

Slovenska Bistrica, 19. marca.
 Slovenska Bistrica je dolga leta bila garnizija konjice in topništva. Ima lepo vojašnico in veliko manežo. Zadnja leta pa se v Slovenski Bistrici nahaja samo skromna remonta postaja in zato se je mestna občina ves čas prizadevala, da doseže zopetno vrnitev konjiške odnosno artiljerijske garnizije.

Sedaj je akcija končno uspešla in Slovenska Bistrica bo dobila zopet garnizijo. Kakor javljajo iz Beograda, bo iz Subotice premeščena v Slovensko Bistrico I. divizija konjiške artiljerije z 18 častniki in 3 baterijami. Artiljerijska posadka pride v Slovensko Bistrico še tekom pomladi.

Uradniške organizacije v Mariboru

Maribor, 19. marca
 Poleg delavstva je uradništvo v Mariboru in njega bližnji okolici zelo važen faktor javnega življenja. Zlasti po prevratu so se vrste državnega in pozneje še samoupravnega uradništva pomnožile, posebno odkar je naše mesto sedež velikega županstva in nekaterih drugih višjih uradov.

Iz znanih vzrokov je takoj po prevratu nastopila med uradničtvom huda kriza. Veliko število novodošlih uradnikov ni dobilo ne stanovanj niti ni zmoglo visokih izdatkov za preživljanje sebe in svojih družin. Ni čuda, da se je ravno pri nas prav zgodila pojavila in tudi v precejšnji meri uveljavila misel samopomoči, ki jo je naravnost diktila realna nujnost.

Takoj prve mesece je bila centrum samopomoči uradniška menza, ki je omogočala stotinam slovenskih uradnikov skozi dolga leta bivanje v Mariboru in ki še sedaj blagodejno vrši, dasi že v bistveno drugačnih razmerah, svojo nalogo. V njo so se zatekale uradniške družine, ki si še niso mogle ustanoviti lastnega gospodinjstva. Kakor hitro pa se jim je to posrečilo, je postala aktualna nakupovalna organizacija, ki se je polagoma razvila v močno nabavljajno združeno, ki se po sedanji organizaciji imenuje »Zadruga državnih uslužbencev za nabavljanje potrebščin.«

Kakor je razvidno iz poročil na občnem zboru, ki se je dne vršil, je mariborska nabavljajna zadruga ena največjih in najbolje uspevaločih v vsej državi. Koncem preteklega poslovnega leta je imela 1556 članov. Njen celokupni promet je znašal 8 milijonov sedem sto tisoč dinarjev, čisti

dobitek pa nad šest sto osemdeset tisoč dinarjev. To so številke, pred katerimi dobi vsakdo upravičen respekt. Zadruga ima svoj lastni dom, v katerem ima poleg krasne prodajalnice še točilnico, skladišča in pisarne. Lansko leto si je nabavila tovorni avto. Svojlim članom preskrbuje vse potrebščine, tudi kurivo in razen luksuznih stvari članstvo lahko vse pri njej nabavi.

Iz nabavljajne zadruge sta v zadnjem času izšli dve novi: Kreditna zadruga in Stanovanjska zadruga. Ako bosta imeli vsaj nekaj takih uspehov kakor njih matična, bo upravičen njun obstoj.

Nekako centralno društvo državnega uradništva je »Okrožna skupna državnih nameščencev in upokojevencev«, ki zastopa splošne uradniške interese. Koncem lanskega leta je bilo včlanjenih 826 članov, za katere je društvo doseglo razne ugodnosti v gledališču, v mestnem kopališču, pri mestnem avtobus-podjetju za jutranje vožnje itd. Društveni odbor je interveniral tudi v raznih drugih splošnih uradniških zadevah na raznih pristojnih mestih, deloma z uspehom. Člani so v stiski dobivali tudi brezobrestna posojila; ta ugodnost je še ustavljena, odkar je ustanovljena posebna kreditna zadruga državnih nameščencev.

Paralelno z okrožno skupno in s istim odborom je delovala splošna uradniška »Samopomoč«, medsebojna zavarovalnica za slučaj smrti. Koncem preteklega poslovnega leta je imela 622 članov, a po svojih intencijah in mlzkih prispevkih bi zaslužila, da bi se njeno članstvo najmanj podvojilo.

Poleg teh splošnih uradniških organizacij je v Mariboru še večje število strokovnih, ki zastopajo interese državnih nameščencev posameznih strok in ki v splošnem tudi prav uspešno delujejo.

Tečaji za avtogensko varenje in za mizarje v Mariboru

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani priredi v Mariboru tečaj za avtogensko varenje in mizarjski tečaj za luženje.

Avtogenski tečaj se bo vršil od 22. aprila do 1. maja v delavnici kovaškega mojstra g. Peklarja v Krčevini. Poučevalo se bo varenje železnih pločevin, prolinje železa, cevi, jeklenih izdelkov, enostavnih in kompliciranih izdelkov iz litega železa, avtomobilskih cilindriških blokov, štedilniških plošč, varenje bakra in medu z elektrolitnim bakrom, aluminijski in drugih kovin. V tečaju bosta poučevala priznana strokovnjaka g. inž. Fedor Šlajmer in varilni mojster Gjuraković iz Tovarne za dušik v Rušah, vezbanje pa se bo vršilo z varilnimi aparati tvrde Jos. Tscharre iz Maribora.

V tečaj se sprejemale predvsem mojstri in pomočniki raznih kovinarskih strok (ključavničarji, kovači, mehaniki, kleparji, instalaterji itd.), valenci pa le, če so že v zadnjem učnem letu in kolikor bo dopuščal prostor. Mojstri plačajo učnino 100 Din pomočniki so prosti.

Mizarjski tečaj se bo vršil od 22. do 24. aprila v dvorani bivše restavracije Anderle v Mariboru. V primeru, da bi bilo število prijavljenih preveliko, se bo vršil še en tečaj od 25. do 27. aprila. V tem primeru bo zbornica obvestila poedine prijavitelje, v kateri tečaj so sprejeti. Poučevalo se bo luženje lesa različnih vrst, odnosno trdot po najmodernejši metodi. Poik bo vodil strokovni učitelj g. Josip Tratnik iz Ljubljane. Mojstri plačajo učnino 50 Din, pomočniki so prosti. Valenci se bodo pripustili k pouku le, če bo prostor in če so že v zadnjem letu učne dobe.

Udeleženci avtogenskega in mizarjskega tečaja dobe uradno izpričevalo o rednem obisku.

Zbornica opozarja kovinarske in mizarjske obrtnike in pomožne delavce na ta dva strokovna tečaja ter poziva one, ki bi se želeli teh tečajev udeležiti, da se prijaviijo z navedbo točnega naslova najkasneje do 10. aprila t. l. neposredno Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Žrtve škrlatiuke v pohorskih krajih

Sv. Lovrenc na P., 19. marca
 Redko kdaj je čuti iz našega kota kaj posebnega, vendar pa to še ne upravičuje sodbe, da bi se pri nas ne zgodilo nič posebnega. Baš po ostri letošnji zimi, ki si nas je z nemalo neobzornostjo privoščila tako, da ji tudi tukajšnji stari ljudje ne pomnijo enake, nam je doletela še težja nagoda; nevarno se širita nalezljivi boleznj gripa in posebno še škrlatiuka.

Ze koncem januarja so se pojavila prva obolenja na škrlatiuki med šolsko mladino, nakar so se kljub prekinitvi pouka, že po nekaj tednih, ponovili v večjem številu novi primeri, ki so, žal, zahtevali že več smrtnih žrtev med otroki kakor tudi med odraslimi. Tako sta neki rodinici umrli v kratkem presledku kar dva otroka. A zonet drugi, še bolj tragičen primer je zahteval smrt mladeca, v cvetu fantovskih let se nahajajočega posestniškega sina Frana Kormanca z Rute. S težko prizadeto rodinico, ki ji je tragična usoda malo dni prej ugrabila tudi 18-letno hčerko, sočustvuje vse prebivalstvo.

Res tragična življenja, ki poseže včas tako krutostjo v eno samo rodinico! Ljudstvu moremo le priporočiti skrajno omejenost v ravnanju in občevanju z bolniki, da se taki žalostni primeri ne ponove, ker bo sicer imelo nadaljnje širjenje epidemije za ves kraj še jako težke posledice. — V. J. B.

Donisi

JEZICA. Ljubljanski meščani, veseli nove pomladi, so prišli v nedeljo in včeraj na Jožefovo kar trimosa k nam na sprehod. Tu in tam je v našem okolišju še nekaj snega, a na prisojnih krajih je že mnogo trobentice in zvoncev, ki jih ljubitelji cvetic že pridno trgajo, veselo se prvih pov mladnih oznanjvalcev. — Takoj za »Murenčev« gostilno je hrib »Tabor« imenovan, odkoder je prav lep razgled po Posavju in tja do zelenega Krma. Ob vnožju pelje cesta v Gornje. Na solnčni strani hriba je listje že skoro popolnoma suho. Takoj so se dobili vsaki padavici in v nedeljo začeli zažigati listje. Listje in suha trava je začela gorati in ogenj je zavzermal vedno večje dimenzije. Kadilo se je neznošno. Prihiteli so ljudje in pričeli gasiti s tem, da so toliko po tlečem listju s smrekovimi vejami. Pogorel je precejšen kos gozda. Potrebno bi bilo, da se takšno vsa-

Očarljivo in nepozabno! Novo!
Roža iz džungle
 V glavni vlogi božanska
Dolores del Rio
 Eksotična ljubavna drama lepe mulatkinje in mladega Evropejca.
 V silaju tropične narave. Mulatkinja Kolomba. Med divjimi zvermi. Krokodili. Zahrbtini stric.
 Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
 Tel. 2124. Elitni kino Matica.

koletno zažiganje gozdov primerno kaznuje. — Čeprav so nastopili topjeji dnevi, je vendar ponekod še vedno zamrzelo. Skoro gotovo so cevi preveč pri vrhu in čakati bomo morali, da se v njih odtaja led, še gotovo precej časa. Poslužujemo za vodnjakov iz katerih pa dobivamo zaradi topečega so snega umazano vodo.

MENGEŠ. V našem okraju so se zadnji čas začele pojavljati tatvine. V Šahadolah sta se nedavno dan sprehjala po vasi dva sumljiva mladeniča, ki sta pravila, da kupujeta golobe. Prišla sta tudi v gostilno g. Avgusta Rodeta. G. Rode ima poleg gostilne tudi trgovino v isti hiši. V trgovini sta sedeli ga. Rodetova in njena mati, gostilna pa je bila prazna. Omenjena mladeniča sta stopila v gostilno in ker ni bilo nikogar v njej sta izrabila priliko in odnesla iz gostilne okrog 1400 Din. Ko sta ravno odhajala iz gostilne, ju je na pragu gospodar vprašal, kaj iščeta. Odgovorila sta tudi njemu, da kupujeta golobe. Vprašal ju je, od kod sta in dejala sta, da iz Šmarce pri Kamniku. Nato sta odšla in na začudenje g. Rodeta vstopila v sosedno gostilno, kjer sta zopet pravila, da kupujeta golobe; nekaj sta popila in pojedla, nato pa odšla dalje proti Loki. Zvečer je gospa Rodetova prečela denar in ugotovila primankljaj 1400 Din. Gospodar je še tisti večer prijavil zadevo orožnikom, ki so ta večer iščedli v Loki.

KOČEVJE. Sokolsko društvo v Kočevju je priredilo 7. t. m. »Masarykov večer«, združen s slavnostno akademijo. Akademija je popolnoma uspeša, za kar gre največja zahvala incijatorju br. načelniku Danilu Fonu. Goste je pozdravil br. starosta dr. Rajh, ki je prečital brzojav g. čl. konzula v Ljubljani dr. Resla in sporočil, da je bila odposlana vdanostna čestitka prezidentu Tomi Masaryku. Predavanje o Masaryku je imel tajnik in načelnik br. Fon. ki je v kratkih, jedrnatih besedah očrtal velikansko delo tega velikega moža. Po čl. himni, ki so jo zapeli naši dijaki-Sokoli, so sledile lepe telovadne točke dece ter moškega in ženskega naraščaja. »Ja sem Čeh« je deklamiral mali brat Čeh Kopal, a naraščajnica Danila Rutarjeva je podala Grosgeričevu pesem: »Pozdrav bratom Česlom.« Pozabiti ne smemo tudi brata A. Willitzerja, ki nam je zaigral Smetanovo »Z moje domovine«, ter mladega in nadarjenega Mirka Trosta, ki je spremljal na klavirju. To nad vse uspešno slavnostno akademijo je zaključila naša himna. Sokol v Kočevju je dokazal, da je njegova not prava in želeli bi, da v tej smeri koraka dalje.

SOSTANJ. Po dolgem času je Sokolski odbor spet igral, igra sicer ni bila najrežejšja, a kar je, je v tej stvari dobro. Uprizoritev »Prisege o polnoči« je pri nas le v glavnem zadovoljevala. Malo je motila razsvetljava in pa zadnji prizor z obešenecem bi se dal podati — okusnejše... Tudi petje bi bilo treba bolj vaditi. Dobro so podali svoje vloge Anica (je prehitrega govorenja se mora odvaditi), Marko, potovka, Selma, potrudili so se sicer tudi ostali, vendar bo za popolnejši uspeh potrebnih še par vaj. V glavnem pa je naša želja, da postane delovanje Sokolskega odra zopet živahnejše.

Radio

Četrtek, 21. marca.
 LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa in reprodukcijska glasba. — 13.30: Stanje vode in borzne vesti. — 17: Jonny Jazzband. — 18: Antologija slovenske lirike. — 18.30: Kmetijsko kmetogovodstvo (inž. Lah). — 19: Četčina. — 19.30: Zgodovina Slovencev (prof. Kranjec). — 20: Večer italijanske glasbe II. — Izjava radio-orkester; vmesne speve poje akademski oktet. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Popoldanski koncert ciganske kapele. — 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage. — BRNO 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Koncert komorne glasbe. — 22: Koncert godbe na pihala: Italijanska glasba. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Popoldanski koncert kvarteta. — 20: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — Večerni koncert lahke godbe. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 20: Večer posvečen knjigi. — Zabaven glasbeni večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.15: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 20: Prenos programa iz Berlina. — 21.30: Pevski koncert Pavle Lindberg. — 22: Koncert komorne glasbe. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert. — 20: Glasbeni večer v stilu »Hoffmannovih pripovedk«. — Nočni koncert in godba za ples. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert: Pomlad in ljubezen. — 20: Prenos programa iz Berlina. — 21.30: Koncert voljaške godbe. — 22.30: Koncert komorne glasbe. — TOULOUSE 21.30: Večerni koncert orkestra in solistov. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.45: Koncert ruskega orkestra balajsk. — 19.50: Madžarske pesmi. — 21: Koncert solistov. — Godba za ples. — LONDON 19.45: Brahmsove pesmi. — 20.15: Lahka godba. — 20.45: Prenos orkestralnega koncerta iz Manchestera. — RIM 17.30: Simfonični koncert. — STOCKHOLM 18.30: Koncert lahke godbe. — 20.15: Koncert irske glasbe. — 21.45: Orkestralni koncert.

REKORDNE REZULTATE
 samo s TUNGRAM Barjevim
 REKORD CEVMI

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.
 (Začetek ob 20., spremembe označene.)
 Sreda, 20.: Zaprt.
 Četrtek, 21.: Pravkar izšlo. Premijera. Premijerski abonma.

LJUBLJANSKA OPERA.
 (Začetek ob pol 20., spremembe označene.)
 Sreda, 20.: Zaprt.
 Četrtek, 21.: Beg iz seraja. A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
 Sreda, 20. ob 20.: V agoniji. A. Premijera.
 Četrtek, 21. ob 20.: Romeo in Julija. C. Kuponi.

Srečko Kosovel v srbskimi. »Srpski književni glasnik« z dne 16. t. m. je priobčil v prevodu Gustava Krkleca tri pesmi Srečka Kosovela (»Borje«, »Oktober« in »Starka bedac«). Prevajalec je napisal med besedkami nekaj prikupnih besed o pokojnem pesniku. — V tej številki je izšel tudi obširen ese dr. Leonida Pitamice o Pascalu. Nadaljnji prispevek, ki zanima Slovence, je pregled slovenskih časopisov in časnikov. — Vrhu tega je izšlo več zanimivih leposlovnih in poučnih prispevkov, ocen in poročil.

Komorni koncert Sevcikovega kvarteta

V soboto smo imeli po daljšem presledku zopet enkrat priliko čuti prvovrstno kvartetno udruženje, to pot praški Sevcikov kvartet, ki ga sestavljajo Lhotsky (I. violina), Prochaska (2. violina), Moravec (viola) in Pour (violoncello). Kvartet, ki je že pred leti koncertiral v Ljubljani, je to pot posebno pokazal svojo izenačenost in popolnost. Vsi instrumenti zvone polno, ekvivalenca med posameznimi instrumentalisti je dovršena. Iz tega sledi skladbam adekvatno prednašanje v tehničnem oziru, kar je pogoj dobrega muziciranja. Sevcikovič so na visoki stopnji tehnične popolnosti. Instrumenti jim pojo po volji in tehnične težkoče zanje ne obstajajo več. Zato je bil ta večer prvi užitek za glasboljubce ljubljanske občinstvo, ki pa se je, žal, le v znatno decimiranem številu udeležilo koncerta.

Sporod je uvedel Dvořákov kvartet op. 34 v d-molu. To delo je nastalo v kratki dobi komaj 11 dni decembra 1878. in je posvečeno Brahmsu. Elegični prvi stavek je manj posrečen kot scherzo (polka), med tem ko je Adagio poln romantične melodičnosti ter tudi instrumentalno najbolj uspešen. Ravel je priobčil svoj edini kvartet leta 1904. To delo je poleg Debussyjevega ena

najnežnejših, a obenem najsvojevrednejših cvetk francoskega impresionizma, oziroma boljše: francoske glasbe sploh. Skozi vse stavke se više začelni tema prav kakor pri Debussyju, samo da je tu uporabljen manj konsekventno, prostje. Kvartet je poln najsuptilnejših instrumentalnih domislekov ter zahteva jako popolne izvajalce. S Sevcikoviči smo bili lahko zadovoljni. Dasi bi si želel topjejši I. violino, moram poudariti, da je bil kvartet izvajal kar moči dovršeno ter so prišle vse neštete fineci, ki niso karakteristične le za ta kvartet, temveč za francosko glasbo sploh (ki se pri nas le vse premalo goji) do veljave in uspeha. Koncert je zaključil Schubertov l. 1825 all 1826 komponirani kvartet v d-molu. Kvartet, ki je nastal kmalu po teži prestani bolezni skladatelja, nosi tragično obeležje. Že takoj prvi stavek ga očutuje, še bolj pa drugi, ki sestoji iz variacij teme »Smrt mladenca« (naslov pesmi, ki jo je Schubert komponiral l. 1817 in katero je uporabil pri tem stavku). Po nli nosi ves kvartet ime, dasi se ostali stavki ne nanašajo nanjo. To delo je staviti v eno vrsto z najuspešnejšimi Beethovenovimi kvarteti srednje dobe ter je še danes zbog svoje neposrednosti, melodične in ritmične invencije ter neprisiljene, odkrite dramatičnosti zanimivo. Umetniki so ga odigrali bravurozno in s toplim občutjem. Na nenačelji aplavz so dodali čarobni, sloviti Borodinov »Notturmo« iz d-ur kvarteta, eno najlepših del ruske šole, ki je vzbudilo ponoven aplavz. V vsem jako lep in zanosit večer. L. M. S.

Domače vesti

Imenovanja v šolski službi. Kakor javljajo iz Beograda, so v osnovnošolski službi imenovani za upravitelje, oziroma učitelje: Josip Pahor na I. deški osnovni šoli v Ljubljani, Leopold Palik na II. deški osnovni šoli v Ljubljani, Franc Mercina v Orahovem, Avgust Trapež v Šmarju pri Jelšah, Albert Ivančič v Mekinjah, Katarina Sušelj v Centibi, Gabriella Berbič v Zagorju in Josipina Mozetič v Starem trgu.

Spremembe v zakonu o neposrednih davkih. Naše včerajšnje poročilo je treba spopolniti v toliko, da velja znižani (3%) rentni davek od obresti na hranilne vloge pri Pošti hranilnici, pri regulativnih hranilnicah, uradniških kreditnih zadrugah, nabavilnih združenjih po uredbi od dne 5. decembra 1920. in onih zadrugah, ki ne razdeljujejo dobička, ne dajejo v nobeni obliki tinte in nagrad članom upravnega in nadzorstvenega odbora in se njihove rezerve nikoli ne smejo razdeliti med družnike. To so torej predvsem rafajznovke, od ostalih kreditnih združenj (zlasti posojilnice po sistemu Schulze - Delltsch) pa le one, ki se statutarčno in delansko držijo zgoraj omenjenega načela. Od obresti za hranilne vloge pri onih posojilnicah, ki ne odgovarjajo predpisu št. 76, točka 7 in 8 davčnega zakona, bo torej plačevati 6% rentni davek. V novem projektu so uvedene tudi nagrade za organe finančne kontrole, ki odkrijejo katerokoli davčno goljufijo. Za zagotovitev jim je 50% nagrada od izterjane davčne kazni. Glede te določbe so nazirana še neenotna, ker se tkzv. davčna špijoza tudi v drugih državah ni obnesla in jo kot skrajno nemoralno sredstvo ravnokar odpravljajo tudi v sosedni Avstriji.

Končno so v novem projektu tudi definitivno maksimirane samoupravne doklade na direktne davke in sicer za podeželske občine s 50%, za mestne občine s 40%, za okraje s 3% in za oblasti s 10%. Za doklade, ki presegajo ta maksimum, je potrebna odobritev finančnega ministrstva.

Delo državnih uradnih. Ministrski predsednik general Živkovič je v sporazumu s vsemi ministri odredil, da traja od 1. maja do 1. oktobra delovni čas v državnih uradnih od pol 8. ure zjutraj do pol 14. ure popoldne.

Slovenska Matica objavlja: Knjige za l. 1929. so bodo razpošiljale v drugi polovici meseca aprila. Izidejo: 1. Prevodi svetovne književnosti, X. zvezek: Reymont - Glonar: »Kmetje«, 1. del: Jesen (roman je dobil Nobelovo nagrado). 2. Knezova knjižnica XXIII. zvezek: V zabodlih. Sodobni roman Fr. Bevka iz tržaškega življenja. 3. Dr. Cankar Izidor: Zgodovina likovne umetnosti, 3. (zaključni) splošni I. dela: Arhitektura. 4. Dr. Kldrič Fr.: Zgodovina slovenskega pisarstva in slovenske literature do sredne XIX. stoletja. I. splošni. Cena za vse štiri knjige 50 Din. Člani se lahko prijavljajo ali pri povzornikih ali pa v društveni pisarni, Kongresni trg 7, osebno ali pismeno po doplnilci. Članarina se lahko plača po položnicah, ki se pošlje prijavljenim članom; tudi ob sprejemu knjig. Vzjava v plačnice najprejsega Balon - platna, najmodernejša oblike s pozlačnim tiskom stane 12 Din za vsako knjigo. Vzjava se bosta samo oba romana; 3. splošni Cankarjeve Zgodovine se veže skupno s 1. in 2. splošnim (tudi 12 Din). Ni priloščljivo, ker je zvezano s stroški za člane in nepotrebnim, zelo zamudnim delom v društveni pisarni, da bi člani, ki že imajo prva dva splošna, bi pošiljali v zvezo družinu; tem se priloščilo da naročilo samo plačnice, ki stanejo 8 Din. Letos pristopili člani dobi prva dva splošna za izredno nizano ceno, skupaj 60 Din; tem se pa priloščilo, če želijo vezavo, da naročijo vezavo vseh treh splošnih te Zgodovine, ki lo dobe skupno z ostalimi letošnjimi edicijami. Kldričeva Zgodovina se bo vezala prihodnje leto skupno z 2. (zaključnim) splošnim. Natančnejša pojasnila v društveni pisarni tudi pismeno.

Darovi za gladojčce. K zbirki velikega župana ljubljanske oblasti so dalje prispevali: Tvrčka »Jezerško« v Kokr 500 Din, župan Anton Hafner v Stari Loki 100 Din, lesni trgovec Friderik Krkoč na Bledu 200 Din, Jožef Lanzer v Pogancah pri. Novem mestu 100 Din, Pavel Langer v Bršljinu pri Novem mestu 100 Din, zdravnik dr. Šabec na Vrhniki 100 Din, podružnica Narodne banke v Ljubljani 3000 Din, županstvo Zelenišk 105 Din, trgovina z železnilo A. Sušnik v Ljubljani 200 Din, veletrgovina C. Menardi v Ljubljani 300 Din, skupaj s prej izkazanimi prispevki 81.504 Din.

Jutranja vremenska poročila iz Slovenije. V Sloveniji je včeraj jutratnja temperatura bila še vedno pod ničlo z izjemo nekaterih krajev. Povsod je zamrznilo, čez dan pa je bilo toplo, jasno vreme. Termometersko stanje je bilo včeraj zjutraj naslednje: Bohinjska Bistrica -1, Kranjska gora -6, Jesenice -2, Tržič -2, Kamnik -1, Ljubljana glavni kolodvor -3, Celje -2, Brežice +3, Dravograd - Meža -5, Maribor glavni kolodvor -2, Ljutomer -5, Kotoriba -1, St. Janž na Dolenskem -7, Novo mesto -2, Kočevje -2, Rakek +1. Sneg je večinoma že skopnel. Ponekod je še visok od 1 do 10 cm.

Predavanje o naših planinah. V Krmu »Uranla« v Osltku je nedavno odbornik Hrvatskega planinskega društva prof. Vladimir Stabuljak predaval o naših abah (o Savtinskih in Juljskih planinah ter Karavankah) pred mnogobrojnimi občinstvom, ki je predavatelja nagradilo za njezova izvajanja z burnim ploskanjem in odobravanjem.

Nad 150 večinoma koloriranih diapozitivov je pojasnjevalo zanimivo predavanje. Planinarstvo se je afirmiralo tudi v ravni Slavoniji, kar je v glavnem zasuga osješke podružnice Hrvatskega planinskega društva.

Vsem onim kulturnim organizacijam, ki bi vložile prošnjo za podporo na komisarja oblastne samouprave, naj služijo v vodstvu, da je treba take prošnje kolektivati s 5 Din, in če se zahteva odgovor, priložiti še za rešitev kolek 20 Din.

Mežiška podružnica SPD »Peca« Mežica - Černo javlja, da bo 3. občini zbor podružnice v nedeljo 24. t. m. ob 14. v posebni sobi gostilne Janko Hobel (Matevž) v Černem. Dnevni red: poročilo funkcionalnarjev podružnice in odbora za zgradbo koč na Peči, likvidacija odbora za zgradbo koč na Peči in nadomestne volitve podružnice, slučajnosti in predlogi. Ker je dnevni red iz razloga likvidacije odbora za zgradbo koč zelo važen, prosimo polnoštevilne udeležbe. Člani, ki še niso poravnali članarine za leto 1929., naj to store takoj, sicer ne bodo imeli glasovalne pravice na občnem zboru.

Naši v Ameriki. Tudi v Ameriki so imeli letos izredno hudo zimo, ki je med tamošnjimi našimi rojaki zahtevala svoje žrtve. Iz prijateljskega kroga se je Ivan Jelovčan, naseljen v Butte v državi Montana, neko nedeljo zvečer ob silnem snežnem meteu vračal domov. Ker je bila pot precej dolga, je mož omagal in obležal v snežu. Naslednje jutro so ga našli v snežu komaj še polživega. Zmrznilo so mu noge in roke. V hudih bolečinah je par dni pozneje umrl. Pokojni Jelovčan je bil v Ameriki deset let. Star je bil šele 34 let.

V Oaškadu je v starosti 42 let umrl za influenco Ivan Mivec, rodom iz Dolenjega jezera pri Cerklju. Zapuščila ženo in pet še nedoraslih otrok. — V naselbin Buckner pa je preminul Andro Pelko, star petdeset let. Rojen je bil v Velesovem pri Kranju. Zapuščila ženo, v starem kraju pa sestro in dva brata. — V Adamsnu v državi Oklahoma je umrl Franc Benedičič, rodom s Trate pri Škofji Loki, star 56 let. V Ameriki je živel 33 let.

Miha Maleš: Rdeče lučke. Za veliko noč bo izšla knjiga z gornjim naslovom in bo po vrsti vsebinski in obremi prva in edina na svojem slovenski književni produkciji.

Svetovna razstava v Barceloni. Po izjavi španskega poslanstva v Beogradu so španska oblastva potrebno ukrenila, da bodo v dobi razstave v Barceloni cene v hotelih in privatnih stanovanjih točno določene. Zveza za turizem v Španiji bo v kratkem izdala knjigo, v kateri bodo navedeni vsi hoteli in penziji v večjih mestih in turističnih krajih. V knjigi bodo točno označene maksimalne in minimalne cene v hotelih in penzijah, za avtomobile, restavracije in drugo.

Škoda zaradi mraza v Hercegovini. Silen mraz, ki je vjadal v Hercegovini, je napravil mnogo škode po vinogradih. Vinska trta je po večini pozebla. Južno sadje je pozeblo tudi v koreninah in se suši sedaj, ko so nastopili topli dnevi.

Uličen tat. Kavarnarju v Obrenovcu Nikoli Tomiču je prošlo nedeljo zvečer, ko je sedel s svojo rodbino pri večerji. došel neznan tat ukradel iz njegove sobe 200.000 dinarjev gotovine. Tat je naslednjega dne kavarnarju po pošti vrnil vrednostne papirje, češ, da se zadovoljuje z ukradeno gotovino.

Pet tisoč škatek cigarete »Vardar« ukradenih. Dobro organizirana lopovska tolpa je v zadnjem času posvetila posebno pozornost skladišču železniške postaje v Mostarju. Mostarska tobačna tovarna je naložila en vagon cigarete »Vardar« za prevoz v Dalmacijo. Ker je vagon preko noči čakal na železniško zvezo, so neznamiti zlikovci prebili plombe in pokradli pet tisoč škatek »Vardarjeve«. Policija zatrjuje, da je tatovom še na sledu.

Dve žrtvi ljubosumnosti. Iz Karlovca poročajo, da je predvčeršnjim Josip Krčmaroš, uradnik tiska, vtrde Titant, z revolverjem samonevarno obstrelil svojo zaročenko Zoro Novakovo, potem pa si poganel kroglo v srce in obležal mrtev. Teško ranjena Zora Novakova je izjavila, da sta sporazumno hotela v smrt, kar pa ni verjetno, ker je znano, da je bil Krčmaroš zelo ljubosumen na svojo zaročenko, katero je doživel, da ima ljubavno razmerje z nekim drugim uradnikom. Poškodba Zore Novakove je težka, ker jo je krogla zadela v trebuh.

Strašen konec nesrečnega zakona. Kmet Miho Muškovič v Mitrovici je živel v večnem prepiru s svojo ženo Kato. Prepirla sta se in pretepala skoro vsak dan. Zato je Kato že večkrat skušala znebiti se moža. Dvakrat ga je skušala zastrupiti in enkrat vreči v Savo. V zadnjih dneh pa je nabrusila sekuro, s katero je ponoči napadla spečega moža. S sekuro mu je popolnoma zdrobila lobanjo, potem pa pobegnila neznan kam. Za njo je izdana tirailica.

Smrtna obsodba v Somboru. Na cesti, ki iz Sombora vodi v Beždan, je bil lansko jesen izvršen roparski umor. Razbojnik in njegov vodja Zarko Prankovc so bili izsledeni in aretirani. Pred sodiščem v Somboru so bili roparji obsodeni na dol-

getno težko ječo, njihov vodja Prankovc pa v smrt na vešalih. To razsodbo je sedaj potrdira tudi kasacija in bo rabečji Karel Hart v doglednem času imel posla tudi v Somboru.

Oblejede obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

Kašelj, prehlad, hripavost, pljučne bolezni sigurno zdravi Sirofen. Dobiva se v lekarnah. 79

Vsak nai ve
da kupi možko, fantovsko ali dečjo obleko najbolje in na ceneje pri tvdki
Josip Ivančič
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 7
Lastni izdelki! Ne zamudite! Ogle te si zašego in cenel

Iz Ljubljane
— »Svet« Jožef je bil en cimerman, pravi narodna pesem, ki jo njegov godovnjaki običajno tolmačijo tako, da je treba po vzgledu patrona dan poštono »posekat« in obesati. Najnovejši čestilci svoje glastnega imena so se v ponedeljek zvečer kar preuravili s proslavljanjem svojega godu, ker so morali včeraj, na praznik, preganjati mačka, ko se je zunal v vsej pomladni bahavosti košatli krasen solnčen dan. Mnogi izletniki so pohiteli na deželo, lepo število turistov pa je že od sobote premostilo svoje bivanje v naturi na Jožefov praznik. Vlaki vsi polni, pred Pigovcem pa ves dan tak direndaj okrog avtobusov, da bi gospodu Matevžu pripadale islnjilne načelnika kakega velikega kolodvora. In po vseh cestah iz mesta so se guncale neštete familije z otroškimi vozilki, pohitevali so zvončke trgati in ime proslavljati nešteti Joški s Pepcami ali Micami in Katrami Da, mnogo, je včeraj bilo govora in slave o slovenskih Joških! Bog naj jim da zdravje! Nam pripada samo priletna dolžnost, da beležimo: praznik deželneega patrona sv. Jožefa je v Ljubljani — glasom policijske kronike — potekel dokaj dostojno.

Udruženje jugoslovenskih inženjrov in arhitektov — sekcija Ljubljana, vabi na predavanje, ki bo v petek 22. t. m. ob 20. v društvenem lokalnu na Kongresnem trgu 1-11. Predaval bo dr. ing. Miroslav Kasal o velikih železobetonskih mostovih, zlasti o najsmolejšem pri Brestu. Vabljemo se člani in vsi, ki se zanimajo.

Pevski zbor Glasbene Matice. Za danes, v sredo, napovedana pevška vala mešanega zboru o p a d e. Danes ob 20. se stane rediteljskega zboru (knjižice). V petek ob 18.15 ženski zbor, ob 20. moški zbor. — Odbor.

Materiški večer se bo vršil drevi ob 20. v Zavodu za zaščito dece. Predaval bo vseuč. prof. dr. Ozvald o duševnem razpoloženju šolskega otroka. Nato diskusija. Vstop prost.

Prvi kopalci. Solnce, ki je začelo včeraj izredno toplo prigravati, je izvabilo k vodam razne navdušene plavalne spornike. V Ljubljano sta se popoldne pogнала dva mlada Ljubljancina, pa tudi Sava je dobila svoje prve letošnje goste pri Ježiškem mostu. Tudi z dežele prelemamo poročila o prežedenjem navdušenju kopalcev. Tako nam iz Celja poročajo, da sta se v mrzli Savinji pod Kapucinskim mostom pojavila dva kopalca, ki ju je občinstvo sicer z zanimanjem opazovalo, obenem pa sodilo, da ne morejo izostati nepriljetne posledice.

Izgubljen sem v ponedeljek zvečer od Vodnikovogega trga ob cestni železnici do Prešernove ulice važno pismo, naslovljeno na Franz Pereson, Wien III. Najditeља prosim, da odda pismo proti nagradi v oglasnem oddelku »Jutra«. Če ga je pa dočel, ki ga je našel, sam oddal v poštni nabiralnik, naj javi to tudi v oglasnem oddelku »Jutra«. 483

Neznan pohujševalec. Na ljubljanskem polju se ponedelju zadržuje neznan pohujševalec mladih deklet in otrok, ki uganja nečuvne stvari. Navedeni je okrog 25 let star, srednje, bolj šibke postave ter ima na obrazu krinko. Pohujšiljiva zasleduje detektivki že nekaj dni, toda doslej brezuspešno.

Zasedovan vionilce. Te dni je bil izvršen v neki vagon na glavnem kolodvoru drzen vion. ki ga je izvršil neki France Vrečar, 36 let star, brezposelni delavec, doma iz Loke pri Zidanem mostu. Vrečar je imel srečo in je popolnoma neovirano odnesel 12 moških srajc v vrednosti nad 600 Din. Po uspelem vionu je držal tat neznan kam izginit in ga policija ne more izslediti.

Drzna tatvina. Zasebnica Marija Palčičeva, stanujoča na Starem trgu 21, je prijavila predsinočnim drzno tatvino, ki je bila izvršena v njenem stanovanju. Po hiši je popoldne hračil okrog 45-letni, navidezno znan človek. Stopil je tudi v stanovanje Palčičeve, ki je bilo nezaklenjeno, čeprav gospodinja ni bilo doma. Beraču se je nudila ugodna prilika. Brž je pograbil na mizi ležečo ročno torbico, v kateri so bili srebrni lornjon, demarica z drohizem in več različnih predmetov, ter izginit. Palčičeva je opazila tatvino šele popoldne. Tatu zasleduje policija.

Iz Maribora
— Praznik Jožefov. Letos so Jožeti in Jožice, kakor običajno, v velikem številu pohiteli v Studence, da praznujejo svoj god. Gostilničarji so prišli na svoj račun, še bolj pa lastniki raznih vrtiljakov, gugalnic, strelišč itd. Otepevanje s kuhaličnimi je bilo oblastno prepovedano in suha roba, ki je dosejal imenitno razprodajala svoje blago, je bila tudi razoznana. Najbolj pa so bili razoznani in celo jezni studenci Jožefovi potniki, ker je bila osta zaradi raztopljenega snega silno blatna. Lepo je grelo solnce, grelo je tudi vino. Pot pa je bila mehka in mokra. Mestno avtobusno podjetje je preuredilo povodom velikega posest av Studence svoj vozni red in frekvenca je bila velika. Okrajni zastopi in mestna uprava sta

si takorekoč igrali s roko v roko: blatna cesta in dobri avtobusi. Mnogi, ki se hoteli kot stari studenci Pepeti peš do kraja, so se zabili blata in stopili v avtobus. Drugi zopet, ki so blatio pot prebrodili tja, so se vozili nazaj. Avtobusi so bili ves čas polni. Zgodila pa se ni nobena nesreča, ker so vozili skrajno previdno. V čast letošnjega Jožefovanja je tudi to, da ni bilo nobenih drugih nezgod in nobenih izgredov.

Dolgovi mariborske občine znašajo danes nekaj nad 50 milijonov, dočim so znašali leta 1914. 9.830.900 kran, kar da preracunano v dinarje, 108 milijone Din. Torej gospodarsko stanje mestne občine kljub ogromnim investicijam znatno povoljnije. Tudi v proračunu samem ni mnogo razlike. Pred 15 leti je znašal proračun mestne občine preracunun v sedanjo valuto 12.5 milijona Din, dočim znaša danes za 2 milijona več, čeprav se je prebivalstvo in okoliš mesta znatno povečal.

Občinska bremena Mariborčanov so v primeri z davčnimi bremenii drugih mest še razmeroma nizka. Na posameznika pride letno v Mariboru 570, v Zagrebu 500, v Ljubljani 490 in v Celju 468 Din letno.

Nesreča na državnem mostu. V ponedeljek zvečer je šofer in lastnik osebnega avtomobila Josip B. vozil s svojim vozilom od Kralja Petra trga v mestni centru. Sredi mostu je zadel v dvokolonko, katero je vozila Neža M. Ob karambolu je vozilček odletel na pločnik. Žena je padla in se poškodovala, avtomobilist pa je odbrzel brezobzirno naprej. Policijski stražnik je poklical rešilni oddelček avtomobilista pa naznanil.

Aretacija dveh vionilcev. Mariborska policija je aretirala nekega Herberta B. in Ivana D., ki sta tekot tedna iz enega vagona na Teznu odnesla okrog 20 kg medenine in drugih kovin.

Pralnica - svetilnikarica Rakuša, Slovenska ulica 13, zraven ljubljanske Kreditne banke, se priporoča. 276

Prekmurski cigani so za vso sosesko nadležna svoja, ki drzno kraje in plenil. Mnogim kmetom, zlasti prekmurskim, je kljub vsej pazljivosti izginita marsikaka dobrina iz kašče. Cigani so znali vselej tako dobro zabrisati vsako sled, da jim niso mogli priti do živega. Hodomski orožniki so neko tako cigansko skupino zalotili nedavno hval v trenučku, ko se je pripravljala na svoj tatvinski pohod in aretirali šest ciganov V zaporih okrajnega sodišča v Murski Soboti bodo sedaj premišljevali o slastnih kračah in klohasah, ki so jih izmikali skoro vso zimo.

Iz Celja
— Praznik sv. Jožefa v Celju. Ze v ponedeljek zvečer je bilo vse Celje v znamenju nastopajočega praznika sv. Jožefa. Vse splošno so slavili razni Pepčki in Pepec, Joški in Jožice svoj bližajoči se god. Mesto je bilo vso noč budno. Policija ni imela prilike za intervencije, razen v enem primeru, ko se je neki Pepček tako napil sladke štajerske kapljice, da je malo preglasno vriskal in razgrajal po ulicah. Na hrību pri sv. Jožefu so bili že v ponedeljek postavljeni šotori, okrog katerih so se včeraj in predvčeršnjim snukali mnogobrojni čestilci glavarja sv. družine.

Direktor Grgorje Kostič umrl. Minuli teden je preminul v Beogradu v visoki starosti 77 let direktor beogradske carinarne z Grgorje Kostič, oče komandanta celjskega 39. pešpoka. Ugladni pokojnik je bil v beogradskih krogih splošno priljubljen in spoštovan. S težko prizadetim polkovniškim in njegovo ujedno rodbino sočustvuje vse narodno Celje.

Celjsko obrtništvo je včeraj slavilo praznik svojega zaščitnika sv. Jožefa. Po lutanjski skupni maši so se obrtniki zbrali v salonu hotela »Evrope« kjer sta imela dva govornika strokovne govore, katerim so navzoči pritrjevali z burnim aplavzom. Slovensko obrtno društvo v Celju se prav živahno giblje, kar je zasuga društvenega vodstva, predvsem pa njegovega tajnika g. Zabkarja.

Iz Trbovelj
— Javna ljudska knjižnica v Trbovljah je bila ustanovljena leta 1923. Ustanovil jo je takratni poverjenik za soc. skrbstvo g. dr. France Goršič, uredil pa jo je uradnik soc. skrbstva in slovenski pisatelj gospod Albrecht. Knjižnica je bila izročena v oskrbo tukajšnjemu Društvu za varstvo otrok. Upravljalja jo z vso požrtvovalnostjo učiteljica gg. Mirko Sušnik in Adolf Josih. Nastanjena je knjižnica v tomi sobici v rudniški restavraciji, ki jo je dalo na razpolago rudniško ravnateljstvo. Pisati o važnosti take knjižnice za naš kraj, bi bilo odveč. Knjižnica je odprta vsako nedeljo in vsak četrtek dopoldne. Vsebuje 1288 del. Mladinskih knjig je 163, pesniških del 102, dramatskih del 74, romanov in povesti 631, znanstvenih 163, revij 73 in 82 nemških knjig različne vsebine. Izposojevalcev je bilo v letu 1928 2030, ki so prebrali 4364 knjig. Izposojevalci so v pretežni večini delavci in njih družine. Največ se čita romanov in povesti. Priljubljeni so: Vladimir Levstik, Finžgar, Jurčič, Kersnik in

Danes premiera:
Moderni Casanova
Harry Liedtke
Vivian Gibson, Herman Picha
Raskošna revija lepotic!!!
Ob 4., 7., 8., 9. KINO DVOR.
Telefon 2730

Z Jesenic
— Podružnica SPD na Jesenicah bo imela svoj redni letni občni zbor dne 24. marca t. l. ob 14. v gostini pri Mesarju na Jesenicah. Na dnevnem redu je tudi sklepanje v zavezi gradbe koč na Rožici v Karavankah. Zato poziva SPD vse članstvo, da se zborovanja polnoštevilno udeleži.

Iz Prekmurja
— Maturantska čajanka v M. Soboti. Neposredno pred šolskim zrelostnim izpitom so tukajšnji maturanti opravili svoj življenski zrelostni izpit. Priredili so čajanko, ki je ponovno dokazala to kar vedno in vedno ponavljamo: da bi bilo mogoče dvigniti z malo dobre volje in malo manj ozkosrčnosti družabno življenje v M. Soboti na višino, kakor je nima ne ena izmed majhnih slovenskih mest. — Maturanti gimnazije se tem potom najpriljetneje zahvaljujejo vsem damam, ki so pripomogle njihovi čajanki do tolikoga gromotnega in tudi moralnega uspeha, še posebej pa čutijo dolžnost, izreči svoji pokroviteljici ge. dr. Soemenovi najiskrenejšo zahvalo. Nadalje zagotavljajo vsem, ki so jih posetili ali pa poslali svoj dar, da so simpatije, ki jih uživa v Prekmurju gimnazija in dijaštvo tako dragocena pridobitev, da bodo napeli vse svoje moči, da te naklonjenosti tudi v bodoče ne zaigrajo.

Prošnja za knjige. Naše ljudstvo, posebno mladina, si ničesar ne želi tako zelo, kakor dobre knjige. Prosimo torej društva in posameznike, ki posedujejo po dva eksemplarja katerokoli slovenske knjige, da namenijo enega za Prekmurje. Maturantska uredništva razdeljuje tu luksuzno opremljene abecednike in druge knjige popolnoma zastopni — mi pa našim ljudem ni ti proti izposojilu ne moremo nuditi ničesar. Darovi v knjigah se naj bi poslali ali dijaški knjižnici na gimnaziji ali pa knjižnici Sokolskega društva v Murski Soboti.

Iz Ljutomera
— Obrtna razstava. Agilno Trgovsko obrtno društvo je začelo s pripravami za obrtno razstavo, ki bi se naj vršila v avgustu. Razstava pred par leti je uspela prav dobro. Društvo je stopilo tudi v stik z drugimi gospodarskimi organizacijami, ki naj bi v istem času priredile svoje strokovne razstave, tako kmetijske podružnična razstava goveje živine, Kolo jahčev in vozačev razstavo znanih mурopoljskih konj. Vinarско društvo razstavo vina, Sadjarska podružnica pa eventualno razstavo sadja. Obrtni razstavi bi se pridružila tudi obrtna nadaljevalna šola. Letošnje poletje bo torej Ljutomer v znamenju gospodarskih razstav.

Rez v goricah. Glede rezi v vinogradih, kjer so trte trpele po mrazu, navstuje strokovnjak sledeče: Ker niso pomrznila očesa samo na rozgah, ki so štrlele iz snega, ampak po vsem trsu, zato treba z rezjo počakati. Trta naj nekoliko požene, da se vidi, katera očesa so ostala živa. V splošnem bo treba letos na dolgo rezati. Kdor zdaj reže tako, kakor v običajnih letih, si vinograd samo kvari.

Elektrifikacija kolodvora. Kakor neke druge postaje, tako razsvetljujejo tudi naš kolodvor le nekatere borne brlavke, kar posebno v zimskem času ovira promet ter gotovo ne povečuje telesne varnosti potujočega občinstva. Zato je mestna občina že pred dobriem letom ponudila železniški upravi elektrifikacijo kolodvora in dobavo toka po tako nizi cen, da bi uprav lahko izhajala z letnim pavšalom za sedanjo petrolejsko razsvetlavo. To ponudbo je sedaj ponovila, dasi že na prvo ni prejela odgovora, in tako je vendar pričakovati, da mine v doglednem času egiptska tema na kolodvoru. Za razsvetlavo na postajališču, ki gre na račun mestne občine, je izdala v preteklem letu okrog 1000 Din.

Velikonočna prodaja
15-30% popusta
Stole za moške obleke, zgotovljene obleke, perilo, špice, klobuke, samovoznice, nogavice itd. pri
ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

VRHUNEC LEPOTE
v krasnih damskih plaščih. Zadnji dunajski in pariški modeli.
Dame najljubneje vabljene na ogled.
F. LUKIČ, STRITARJEVA ULICA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da smo danes izgubili po dolgi in težki bolezni v 31. letu starosti našo premlo ženo, sestro, teto in svačkinjo gospo

Gizelo Vidmar
roj. Maisatz
asistentinja farmacije, soproga lekarnarja v Mariboru

Zemljski ostanke nspozabne pokojnice bodo prepeljani na Du naj Baden pri Dunaju, 18. marca 1929.

Žalnoči soprog in ostali sorodniki

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Kaj vem, zakaj!« je z mladeniško neskrbnostjo vzkljnil don Cesar. »Morda zaradi poštenosti, ki jo vidim na vašem obrazu; morda zaradi dobrote, ki jo čitam v vaših očeh; lahko da zaradi vaše plemenitosti in hrabrosti. Tako mi je, kakor da vas poznam že od mladih nog. Nekaj nepremagljivega me vleče k vam kakor mlajšega brata k starejšemu... Oprostite mi, gospod, morda vas moje besedovanje dolgočas; a to je prvič v mojem življenju, da čutim do nekoga toliko zaupanja in govorim z njim tako od srca.«

»Ubogi princ!« je ganjen zamrmral Pardaillan.

Cervantes pa je resnobno pripomnil:

»Prav je, da imajo žrtve človeške hudobnosti vsaj ta zanesljivi wagon, ki jih zveja, da se morejo opreti drug na drugega. Nič se ne čudim vašemu zaupanju do gospoda de Pardaillana.«

»To zaupanje si štejem v čast,« je dejal Pardaillan. »Govorite srčno, brez skrbi, laže vam bo pri srcu... ne glede na to, da utegne priti komu kaj koristnega na um. Pred vsem pa povejte ali veste kaj o svojih ljudeh.«

»Ničesar ne vem, oospod... ali vas le malo. Moj oče in moja mati sta mrtva in vse kaže, da sta bila visokega rodu.«

»Če je tako,« je rekel Cervantes, »nikar preveč ne žalujte za

svojci. Samo nemilost življenja oblikuje značaje, kakršna sta vaši in vitezov. Kdo ve, kako bi se bili razvili, da ste odrasli v bogati rodbini, in kako srديو bi se prepirali s svojimi ljudmi za dedščino in druge koristi. To, kar se vam vidi nesreča, je morda največja sreča za vas.«

»Morda, gospod; tudi sam sem si že pogosto dopovedoval baš to, kar pravite vi. Toda obžalovanje in žalost me zato nista minili.«

»Kako ste zvedeli, da sta vaša roditelja mrtva?« je vprašal Pardaillan. »In kako sta umrla? Ali z gotovostjo veste, da vas niso prevarili njiu, bodisi že namenoma ali ne?«

Torero je žalostno zmajal z glavo:

»Oboje mi je povedal pastir, ki me je odgojil, in verjen sem, da me ni nalagal. Čemu neki? On je poznal zgodbo moje rodbine do najmanjše podrobnosti, in če mi nikoli ni hotel odkriti nekaterih stvari, tako na primer imena mojih roditeljev, je imel za svojo molčečnost tehtne razloge. »Ako ne boste ničesar vedeli o svojih ljudeh, vas utegnejo sovražniki pustiti živega, kadar zvedo, da ste na svetu,« mi je velikokrat ponavljal; »če bodo pa slutili, da poznate svoje ime, je vaša smrt neizbežna.«

»Kako vam je mogel potlej odkriti razne podrobnosti, ki bi jih usmiljen človek rajši zamočal?«

»Odkril mi jih je zato, ker je bil uverjen, da je simu prva dolžnost, maščevati kri svojih roditeljev,« je resno odvrnil Torero. »Zato mi je povedal, da sta moj oče in moja mati kmalu po mojem rojstvu umrli nasilne smrti, umorjena po Filipu Španskem... Zdej menda razumete mojo prisego, da ta človek ne sme poginuti od druge roke kakor od moje.«

»Razumem vas,« je dejal Pardaillan, išoč, kaj bi mogel reči ali storiti, da odvrne mladega moža od naklepa, ki se mu je zdel nezasišan. »Toda čuvajte se! Kdo vam pravi, da je kralj glavni krivec? Kdo vam je porok, da ne bi z osvetlo, kakršno nameravate, storili strašnejšega zločina, nego je oni, ki ga očitate kralju?«

Don Cesar je za trenutek pogledal Pardaillanu v obraz, kakor da hoče prodrati do dna njegove misli. Toda vitezovo lice je bilo neprodorno in ni izdajalo ničesar. Videč, da ne razbere resnice, je Torero jezno mahnil z roko in rekel z zamolklim glasom, drhtečim od obrzdanega razburjenja:

»Misel, da me ima človek, kakršen ste vi, za zmožnega, storiti nezasišan zločin, mi je neznosna. Zato vam hočem povedati vse, kar vem. Potlej boste lahko sodili, ali imam pravico, da osvetim svoja roditelja, ali ne.«

Mladi človek se je oddahnil, nato je pričel:

»Moje očeta so na kraljevo povelje vrgli v ječo, mučili in naposled brez sodbe usmrtili, nedolžnega zgolj po kraljevi samovolji. Moja mater so zaprli v samostan, kjer je čez nekaj mesecev umrla od strupa... Oba sta bila še mlada, nekako mojih let. Jaz sam, dojenček v zibelki, sem ostal živ samo po dobroti starega sluga, ki me je odnesel in skrtil ter me tako odtegnil neutolažljive mu sovraštvu kraljevskega krvnika. Imetje mojih roditeljev je bilo znatno. Kralj, ki se ni pomišljal moriti, se tudi ni plašil ropa in je pograbil vsa bogastva, ki so mi bila namenjena.«

Sin dona Carlosa je premočnil in si potegnil z roko po znojnem čelu. In med tem, ko sta se Pardaillan in Cervantes osuplo spogledovala, je z ječkim, osornim glasom nadaljeval:

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je pošiljati na Oglasi od delok Jutra, Ljubljana, Prešernova št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalni in ročaj na namens obdobja, uraka beseda 50 par - Najmanjši znesek Din 5.- Pristojbina za fipro Din 3.-

Ženite, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja, uraka beseda Din 1.- Najmanjši znesek Din 10.- Pristojbina za fipro Din 5.-

Use pristojbina je uparila li občan z naročilom, se cer se oglasi na probajo Čekovni račun pošilja hru rubrica Ljubljana, št. 1812

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.-, Za naslove kličite telef. šte. 3492, 2492 ter eksozitivno v Šiški telef. šte. 3203.

Službo dobi

Samostojno gdičo ali mlajšo vdovo, dobro, ki ni imela otrok, zaslužljivo, v posavi perikotno, nemušeno, sprejemam Ponudbe s sliko pod »Trajno 75c«

Sivilje

za moško perilo, ki se M-le je zapolepa v tovarnah perila, se sprejmejo takoj pri Jos. Rojina, Ljubljana, 7745

Starejša ženska

vajazna vsakega dela, prev. zana delo v jutranjih in dopoldanskih urah - Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7476 delo 7c.

F. N. motorno kolo

350ccm s v. dosež. hitrost do 90 km na uro porabi 2 1/2 l benzina na 100 km in stane samo 12.900 Din Oglejte si ga brezobvezno pri trgovcu E. Kenedu, Ljubljana, A. Breznik, Celje; J. Gustinič, Maribor. 7486

Manevanja

Stanovanje sobe in kuhinje 12cm s 1. majem. Plašam tudi naprej. Ponudbe s cenami na oglasni oddelku »Jutra« pod »Stanovanje«. 7637

Ženitev

Vdova, stara 38 let, brez otrok, ki ima hišo v večjem mestu, ki donosa mesečno 1200 Din stanarina, išče primerne partije. Pridnost imajo samo boljše in rečne oeebe od 40 do 60 let, hišni posestniki, vpokojenci ali trgovci. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 2937-a

2 izurjeni pletilji in vajenka

sprejemam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 7516

Korespondentko

za tuje jezike, zmožno tudi nemške stenoigrafije in s daljšo prakso, sprejme Sever & Komp., Ljubljana, 7739

Grafični strokovnjak

28 let star, samaki, samostojen delavec, vešč vseh poslov v stavljenu akademsko in kompozic. Knjižgotičarski strojni, vsi ročni in mehanski opravljani, kako tudi popravljani graf strojev, stereotip, rezar tona in linoleja. Kvalitovno delo, istokrat strojno za poliranje. Dober organizator, poznavalec blaga, izobren v kalkuliranju, vešč pisarniških poslov, specializirani v administraciji novin. Zelo zmeren zahtev, prelo za primerno namočena. Ponudbe v nemškem ali hrvaškem jeziku na Publicitas, Zagreb, Gunduličeva 11 - pod »Stručnjak 1912c«. 7496

Kolesa

Dvokolo (bleikal) za 7-15 letnega dečka poceni napredaj; v Knezovi ulici 28. 7825

Sobe

Sostanovalca sprejemam na Starom trgu št. 2/II, deoco. 7768

Razno

Žimo cvrlih in druge potrebščin kupujte vedno samo pri strokovnjaku Rudolf Sever, tapetnistvo, Marjina trg 2, ki vas najbolje in najceneje postreže. 7836

Vodovodnega

Instalaterja s najmanj 4 letno pomožniško prakso, iščemo za konjini nastop. Uličar in drug, Gorje pri Bledu 7488

Uvedenega potnika

za inoestvo, ki posna znanje razmere in široko ter zana nemški, francoski in italijanski jezik, išče in italijanski podjetje pisalnih in risalnih izdelkov. Ponudbe pod značko »Za 1916c« na Publicitas, Zagreb, Gunduličeva 11. 7817

Prodajam

Puhasto perje raspoložljivo po povzetju s najmanj 5 kg po Din 38 kg - iskoristite priliko, svetovna konkurenca, valed nakupa lastne hiše inventarja, zaloze in pohištva za približno 90.000 Din. - La rasti in plačila zmožni reflektansi naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7819

Kuhano kravje maslo

kupim v vsaki množini. - Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Stara Srbija«. 7812

Opemljeno sobico

maljno, oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 7810

Suha drva

(kamanje) dostavlja na dom parna žaga FRAN ŠUSTAR, Dolenjska cesta 12 8332

Dobro gospodinjno

ferirno v vseh domaših delih, kakor tudi vseh samostojno kubo, iščemo. Frasinost imajo tista, ki se lahko izkažejo s dobrimi spričevall in priporočili. - Dopise na naslov: Sedar, Zeman. 7724

Letovišče

Pension Grinovec Grad Predvor pod Kranjem Ljekovito alpsko ozračje Solinca lega. Najboljša obzrka. Cena od 35 Din naprej za vsa oskrbo. 6266

Prodajam

Puhasto perje raspoložljivo po povzetju s najmanj 5 kg po Din 38 kg - iskoristite priliko, svetovna konkurenca, valed nakupa lastne hiše inventarja, zaloze in pohištva za približno 90.000 Din. - La rasti in plačila zmožni reflektansi naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7819

Voz

prilaven za prevažanje kruha, kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Voz«. 7822

Pridelki

Sena in otave prvovrstnega lastnega pridelka 100-100 m st. proda S. Singer, posestnik, Čakovce. 7815

Krompir

rota in bel kumpio. Preznamenato tako na naklavalni postaji. Ponudbe s oznako cene na naslov: Novak, Zagreb, Maksimirska c. 64 7205

Prvovrstni pianist

s referencami, za kinokongresteri dobi takoj mesto. Jastran-Palace kino, Sušak, 7728

Starši zakon. par

moč se razume pri strojih in je mizar, sena pa vajazna vseh hišnih del - ZELI ZAPOSLOTIVE. Plemenite ponudbe na naslov: Juri Dobral, Laško, toplice pri Celju. 7814

Trgovino meš. blaga

združeno s trafikco, novo, dobro spelano, v industrijski okrajni bres. konkurenca, valed nakupa lastne hiše inventarja, zaloze in pohištva za približno 90.000 Din. - La rasti in plačila zmožni reflektansi naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7819

Kapital

Družabnika s vlozi 150-300.000 Din iščem za brezkonzekutno vstopodjetje v Splitu. Gospodje v znanjem tujih jezikov in veseljem do potovanja naj naslovijo Jutra na podružnico Jutra v Mariboru pod značko »Sodelujoči družabnik«. 7809

Klavirji in pianini

prvih izozemskih svrtovnih vrst, po nizkimi cenah vedno v zalogi. Dajem se di na obroke. Vsa popravila in uglaševanja strokovne in po zmernih cenah. - M. Ropas, Celje. 6615

Dopisi

Upanje Videl Te v Bogradu. - Srca je krvavelo. Popolnoma postaljen - Poljube, 7811

Krojače

veržnane v velikem in malem delu po meri, sprejemam v stalno službo. Isto-taka sprejemam krojače za delo za zaloze - Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Veržnane krojače«. 7411

Prodajalka

ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Zeli predmeti s 15 aprtom službe. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7819 in postena prodajalka. 7722

Gospodinj!

Podgane ubija RATOL polja ubija ARVIL, ščurke ubija GAMADIN, stenoje ubija STENOL, bolh, ubija PULEKSIN. Dobilva se povod - Biokovna Zagreb, Hatova ulica št. 25. Telefon 59 69

Kdo posodi 30.000 Din

čez poltete, proti primer-nim obrestim, za zidavo hiše, v kateri dobi lahko v loeni lično stanovanje, svetovna konkurenca, valed nakupa lastne hiše inventarja, zaloze in pohištva za približno 90.000 Din. - La rasti in plačila zmožni reflektansi naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7819

Venera-Afrodita

selita dopovedati s inteli-gentima gospodoma v starosti do 30 let. Fotogra-fije, ki bi se naj prilile, se na zahtevo vrnoje. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Venera-Afrodita«. 7813

Vis a vis

sta v vnu bila, večkrat se s očmi vlovila; če me boste uganila in vam moja družica mila, vprašam: kajaj spet pod št. »Zlota«. 7792

Kino operaterju

izkušenemu, nudim poslovneški zaslužek za igranje ob nedeljah v mariborski okolici. Ponudbe je pošiljati na upravo »Jutra«, Maribor, pod značko »Kinooperater«. 7792

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

2 lepi parceli

za zidavo vile, prodam v mestu. - Poltve se pri »Tisku na grilku«, Šermi pos 8. 7773

Stavbišče

v izmeri 730 m², v Špodnji Šiški poleg šolskega kolodvorca prodam za 30.000 Din. Lepa solinca lega. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. 7635

Dobro žago

Kreutzgatter na 4 lista, 2 cirkulara, električni pogon, nov motor 30 HP, hišo bisu kolodvorca za 180.000 Din prodava K. Breznik, Celje, Dolgo polje št. 1. 7300

Spalne divane

stomatno, kimica in vse tapetnške izdelke kupite najceneje in najbolje pri Fr. Jager, tapetnik Ljubljana, Sv. Petra na ip št. 29 6928

Miček Tiček

niše in riše Ksenija Prunkova.

Posrednik

2 lepi parceli za zidavo vile, prodam v mestu. - Poltve se pri »Tisku na grilku«, Šermi pos 8. 7773

Stavbno parcelo

za industrijsko podjetje v Ljubljani, na katero je močno z manjšimi stroški vpostaviti železniško do- vlačnico, kupim. Eventualno se obsojajo objekti bi prišli v poltve. Ponudbe s navedbo cene in imere je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Nove«. 7749

Damska krojačica

farjaski trg 2/II se pri poroče naj tamam v mestu in se telet sa obilen obisk izvršujem samok obisk in olist- ter vse to strojno spajajoča tela po največjih krojih in siskih »enah« 7022 untar Rzu, Ljubljana

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Miček Tiček

niše in riše Ksenija Prunkova.

Posrednik

2 lepi parceli za zidavo vile, prodam v mestu. - Poltve se pri »Tisku na grilku«, Šermi pos 8. 7773

Stavbno parcelo

za industrijsko podjetje v Ljubljani, na katero je močno z manjšimi stroški vpostaviti železniško do- vlačnico, kupim. Eventualno se obsojajo objekti bi prišli v poltve. Ponudbe s navedbo cene in imere je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Nove«. 7749

Damska krojačica

farjaski trg 2/II se pri poroče naj tamam v mestu in se telet sa obilen obisk izvršujem samok obisk in olist- ter vse to strojno spajajoča tela po največjih krojih in siskih »enah« 7022 untar Rzu, Ljubljana

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Miček Tiček

niše in riše Ksenija Prunkova.

Posrednik

2 lepi parceli za zidavo vile, prodam v mestu. - Poltve se pri »Tisku na grilku«, Šermi pos 8. 7773

Stavbno parcelo

za industrijsko podjetje v Ljubljani, na katero je močno z manjšimi stroški vpostaviti železniško do- vlačnico, kupim. Eventualno se obsojajo objekti bi prišli v poltve. Ponudbe s navedbo cene in imere je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Nove«. 7749

Damska krojačica

farjaski trg 2/II se pri poroče naj tamam v mestu in se telet sa obilen obisk izvršujem samok obisk in olist- ter vse to strojno spajajoča tela po največjih krojih in siskih »enah« 7022 untar Rzu, Ljubljana

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Miček Tiček

niše in riše Ksenija Prunkova.

Posrednik

2 lepi parceli za zidavo vile, prodam v mestu. - Poltve se pri »Tisku na grilku«, Šermi pos 8. 7773

Stavbno parcelo

za industrijsko podjetje v Ljubljani, na katero je močno z manjšimi stroški vpostaviti železniško do- vlačnico, kupim. Eventualno se obsojajo objekti bi prišli v poltve. Ponudbe s navedbo cene in imere je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Nove«. 7749

Damska krojačica

farjaski trg 2/II se pri poroče naj tamam v mestu in se telet sa obilen obisk izvršujem samok obisk in olist- ter vse to strojno spajajoča tela po največjih krojih in siskih »enah« 7022 untar Rzu, Ljubljana

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Učenca

s dobro šolsko izobrazbo sprejme tako; v trgovino mešanega blaga K. Bevc, Guštanj. 7712

Velikonočna šunka

najceneje v delikatesni trgovini K. JARC »Pri turistu« Dunajska cesta št. 7.

Švejkove pustolovščine

v svetovni vojni razveseljujejo ves svet. Imamo jih tudi Slovenci v dveh knjigah. II. knjiga, ki popisuje Švejkovo doživljanje na potovanju na bojišče za fronto, na fronti, v ruskem vjetništvu in po vojni zopet v Pragi, je pravkar izšla in velja broš. Din 46.—, vezana Din 56.—. Dobiva se v KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI Prešernova ulica 54. ali Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Avtotaksa

Logatec-Idrja ter vožnje to in onostran me je eploh. Trgovskim potnikom za daljše vožnje primeren popust. Na razpolo- go 2 voza. Garala pri elek- trarni v Logatcu telefon 8. Rezervacije voza tudi pi- meno. Poizve se tudi v re- stavraciji Sorin, uk. kolo- dvora 7368

Rudolf Sever

tapetnistvo, Marjina trg 2, ki vas najbolje in najceneje postreže. 7836

Pozor! Igrači na harmonike. Pozor!

Če se bočete za prihodnjo tekmo dobro pripraviti, preskrbite se z sedaj s pripravnim instrument m. Vsak tekmovalac z Lubasovo harmoniko, ki dobi nagrado, dobi razun olicijelne nagrade, še od nas poseben dar. Po rabie to priliko in igrajte samo na svetovnoznanu

Lubasovo harmoniko.

Sestavni deli, note, surovi material za harmonike po najnižjih dnevni cenah. Zahtevajte cenovnik. Prva avstrijska izdelovalnica harmonik Franc Lubas & sin Celovec (Klagenfurt), St. Vesterstrasse 36 c Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

KOLYNOS

KOLYNOS pasta je od najboljših najboljša, od najcenejših najcenejša, a vrh vsega zelo ekonomična. 1 cm KOLYNOSA na snbi ščetkici zadostuje. Poskusite, pa se boste uverili, da je najboljša pasta za zobe. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Ivan Velec

nadsprevodnik drž. žel. v p. večerj ob 10. uri nenadoma preminul. Pogreb se bo vršil v četrtki ob 15. uri iz splošne bolnice na pokopališče K Sv. Križu, Ljubljana, dne 19. marca 1929. Žalujoča sinova Ivan in Alojzij ter ostali sorodniki.

Originalna Jugobanat-patent-moka

ni po ceni zato pa sta kruh in pecivo iz nje nenadkriljiva.